

VIS DAUGIAU DRUMSCIASI VANDENYS

SUOLIS Į NEZINIĄ

Baigėsi Londono konferencija Suezio kanalo reikalu, kuriame buvo priimtas JAV valstybių užsienio reikalų ministro Foster Dulles pateiktas planas, su kai kuriais neįvykdytais pakeitimais, pasiūlytais Pakistano. 18 valstybių, — JAV, Anglijos, Prancūzijos, Australijos, N. Zelandijos, Pakistano, Švedijos, Norvegijos, Vokietijos, Danijos, Irano, Etiopijos, Turkijos, Japonijos, Italijos, Olandijos, Portugalijos ir Ispanijos, — priimtą planą galima suglausti į šiuos punktus:

1. Pripažinti kanalą Egipto nuosavybe.
2. Apsaugoti laisvą Suezio kanalo naudojimą kiekvienu atveju.
3. Kanalo veiklą atriboti nuo tarptautinės politikos įtakos.
4. Teisingas atlyginimas Egiptui už naudojimąsi kanalu.
5. Sudaryti tarptautinę kanalo valdymo, taisymo ir pagerinimų komisiją, kurią sudarytų Egiptas ir kitos suinteresuotos valstybės.
6. Juridinė šios komisijos padėtis turėtų būti nustatyta susitarus su Egiptu.
7. Išspręsti kompensacijos ir finansinius klausimus.
8. Pritaikymas sankcijų, jei būtų laužomas susitarimas arba jei kuris nors sutartį pasirašiusių grąsintų ar pavartotų jėgą.
9. Kanalo valdymo komisija palaikytų ryšį su Jungtinėmis Tautomis.

Po šios Londono konferencijos nebuvo paskelbta jokio komunikato, nors Kremliaus užsienio reikalų ministeris Šepilovas, remiamas Ceilono ir Indonezijos atstovų, reikalavo konferencijos baigimo komunikato paskelbimo. Vietoj oficialaus pareiškimo buvo nutarta sudaryti iš penkių susidedančią komisiją, kuri asmeniškai įteiktų Egipto prezidentui Gamal Naseriui konferencijos priimtą planą, išaiškinant jo tikslus ir pasiteirautų ar Egiptas sutiksias ceteris del sutarties sudarymo, prisilaikant šio plano. Į šią komisiją, pirmininkaujama Australijos ministro pirmininko Robert G. Menzies, buvo paskirti Etiopijos, Irano, Švedijos užsienio reikalų ministrai ir JAV valstybių Artimųjų Rytų reikalų žinovas Loy Henderson. Kaip matome šioje komisijoje yra atstovaujami visi 5 žemės rutulio kontinentai.

Su konferencijos užbaigimu įtampa Artimųjų Rytų padangėje nemažėja, nors pagal Kaire vyraujantią nuomonę ir manoma, kad Naseris sutiksias priimti Australijos ministro pirmininko Robert Menzies vadovaujamą komisiją.

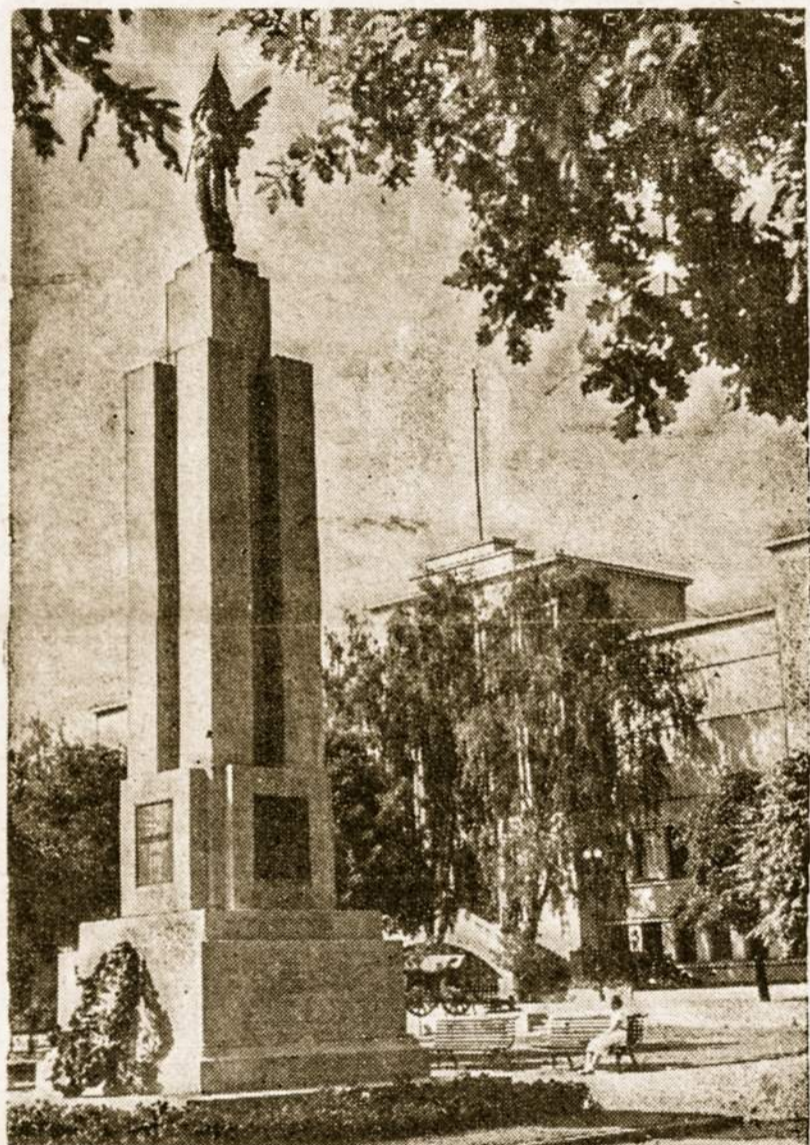
PALYGINIMŲ VERTĖ

Tuoju pasibaigus antrajam pasauliniam karui, prasidėjęs ir besitęsias „šaltasis karas“ san-

tarvininkų tarpe, praktiškai neleidė sudaryti taikos. Matėme, kaip bolševikai svetimomis rankomis žarstė ir tebežarsto žarijas Korėjoje, Berlyne, Indokinijoje ir šiuo metu Egipte. Jau anais pokario laikais kiekvienas sveikai galvojantis suprato, kad taikos įgyvendinimas, derinantis prie Maskvos reikalavi-

krakščioniškosios kultūros ir bolševikinio dialektinio materializmo, — yra galimas suderinti paaukojant ištisą eilę pavergtų tautų ir šimtų milijonų žmonių paliekant Maskvos „raudonosios rykštės“ valiai ir galiai.

Tačiau įvykiai rodo, kad vakarų politikų istorinio įvykių palyginimo metodas pasirodė

mų, nėra įmanomas. Tačiau laisvajame pasaulyje politikai, įvykių palyginimais, atrodo randą tik dvi išeitis:

1. arba — arba ir
2. tačiau — juk — irgi.

Pirmoji „arba — arba“ išeitis, kaip įvykiai parodė, buvo atmesta. Nežiūrint Atlanto Chartos principų, kad visos tautos būtų laisvos ir Jungtinių Tautų tikslų įgyvendinti teisingą taiką pasaulyje, Maskvai buvo suteikta laisvė elgtis pagal jos „raudonųjų carų“ norą. Arba taika visoms tautoms, laikantis aukščiau minėtų principų, arba prievarta ir jėga įgyvendinti tai, dėl ko buvo lietas kraujas antrajame kare. Tokio sprendimo istorinis pavyzdys būtų buvęs Romos ir Kartagenos imperijų susikirtimas, išspręstas ginklo pagalba.

Antroji „tačiau — juk — irgi“ sugyvenimo išeitis atrodė vakarų politikams daugiau viliojanti. Ši pastaroji galimybė taip pat turi istorinių krikščionybės ir islamo bei katalikybės ir protestantizmo kovų eigos palyginimą, galvojant, kad skirtingas gyvenimo būdo supratimas tarp vakarų ir rytų, — tarp

nerealus ir klaidingas. Vakariečiai, remdamiesi pasaulinės istorijos palyginimais, nesuprato, kad turi reikalą su bolševikinio (Nukelta į 2 psl.).

Atsarginių pašaukimas Lietuvos gyventojuose įžiebė vilčių..

Šių metų liepos antroje pusėje Vakarų Vokietiją pasiekė viena vokiečių šeima, gyvenusi Lietuvoje. Iš grįžusių patirta, jog pavergtoje Lietuvoje šių metų liepos pradžioje pakartojimui buvo pašaukti atsarginiai. Šitas atsarginių pašaukimas kaip tik sutapo su vilniškėje „Tiesoje“ paskelbtu Sovietų Sąjungos vyriausybės protesto įteikimu Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybei dėl amerikinių lėktuvų pasirodymo ties Vilniumi, Kaunu ir kitose Sovietų teritorijos vietose.

Pavergtosios Lietuvos gyventojai atsarginių kareivių pašaukimą ir „Tiesos“ paskelbtą protestą dėl Amerikos lėktuvų pasirodymo susieję su galimu karu kilimu tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos. Žmonės, priėję

MES TAVO VAIKAI..

Kiekvienais metais švenčiame Tautos Šventę. Kiekvienais metais prisimename savo tautos praeitį, pagerbiame tautos didvyrius, dirbusius tautai ir kovojusius už jos didybę. Patys pasiguodžiame ir savo tarpe pasidžiaugiame, kad esame ainiai tos didingos ir garbingos tautos turinčios vieną iš seniausių kalbų ir kultūrų. Dar pasirodome prieš save ir kitus su savo tautinės kultūros liekanomis, nedaugelio ryžtuolių didelėmis patangomis išsaugotomis. Tai gal ir viskas. Jei dar pridėti pareikštus protestus, promemorias ar manifestus — tai tikrai bus viskas..

Tačiau ir Romos žąsų palikuonys gali girtis, kad jos išgelbėjo Romą. Ir tūla princesė, kukliai gyvendama viename Argentinos sostinės namelyje, giriasi, kad ji yra garsiojo Europos užkariautojo Džengiskano ainė. Bet nei toms žąsimis, nei tai princesei nei kam kitam mes nenusilenksime, kol jie neirodys, kad yra tikri ainiai ir vertai atstovauja anuos senovės didvyrius, užkariautojus, išgelbėtojus ir kitokiais vardais pavadintus ar pasivadinusius istorijos asmenis. Taigi reikia daugiau negu pasigyrimų ir prisiminimų, — tie dalykai yra tik geros paskatos, — reikia mums patiems save pakelti aukščiau kasdienybės ir darbais įrodyti, kad esame verti būti ainiams tų, kurie už mūsų tautą kariavo, kurie ją didingą padarė ir kurie sudarė sąlygas, jog ir mes šiandien dar žinome esą tos garbingos lietuvių tautos vaikai.

Viskas tas, ką mes darėme, jeigu ir nėra tobula, buvo gerai daroma. Tik turime įsisąmoninti, kad nepakankama. Minėjimai mums primena praeitį, o mes turime atnaujinti dabartį, atnaujinti save, savuosius ir savo tautos ateitį. Dėlto kiekviena tautos šventė turėtų mums būti tik gera proga padaryti trumpą savo gyvenimo ir darbų — šiuo atveju tik tautinių — apyskaitą. Iš apyskaitos gal jau savaime išplauks išvados, kurios turėtų būti mums artimiausios ateities darbų gairės. Jos galėtų būti kad ir tokios.

Tautinis menas — dailė, skulptūra, šokiai, dainos, — yra vertingi dalykai, bet jie neturi likti tik mūsų praeities ženklai. Juos puoselėdami mes turime dar labiau puoselėti tautinį nusiteikimą savyje, meilę savo tautinei kultūrai. O negalima mylėti, ko pirmiau nepažįstame. Taigi tautines vertybes turime pažinti, suprasti, mylėti ir kitoms rodyti. Mes nesužavėsime kitų savo techniniais sugebėjimais, nes didžiosios ir geresnės sąlygose gyvenusios tautos turi daugiau jėgų ir žmonių. Bet mes galime ir turime sužavėti kitus savo dvasine

šitokių išvadų, pradėję veržtis ypač į maisto produktų parduotuves. Kadangi pavergtoje Lietuvoje parduotuvėse maisto produktų dar vis nėra pakankamai, tai buvusieji kuklūs kiekiai nepaprastai greit ištuštėjo.

Šiaip jau pavergtosios Lietuvos gyventojai netiki, kad bolševikai pakeistų Lietuvos statusą. Taip pat ir vadinamasis „asmenybės kultūra“, o tuo pačiu ir Stalino, pasmerkimas krašte vertinama kaip okupanto pastanga sudaryti klaidinantį išpūdį Vakaruose. Žmonės netiki, kad Stalino pasmerkimas lengvintų jų būklę. Tačiau komunistų partijoje padarytas posūkis, kokio tikslo jis bebūtų, rado atgarsio pavergtoje Lietuvoje nebent ta prasme, kad gyventojai pradeda išdrįsti kiek atviriau kalbėti.

kultūra, išeinančia iš mūsų ir pasireiškiančia tautiniu menu.

Didžiosios tautos galingos savo skaičiumi ir savo finansiniais ištekliais. Skaičiais mes nieko nepasieksime, nieko nenustebinsime ir nenugalėsime. Bet vieningumu ir vieningu uikslu siekimu mes turime ir galime laimėti. Šiandien visas pasaulis žino, kaip vieningai kariaujc Kipro sala. Ir tai dar ten vienybė nepavyzdinė, turėtų būti ji daug didesnė. Jeigu jie taip kovos, galime iš anksto sakyti, kad laimės. Mums tereikia tik to vieningumo, kad mes, kaip bitės ar skruzdės, visos pagal savo išgalias neštume kovos už laisvę ginklus ir jų imtumėmė: tik tie, kurie ginklui tinkami. Vieni dirbs gal garbingesni, bet užtat pavojingesni darbą šiame kovos lauke, kiti mažai matomą, bet jeigu dirbsime vienam tikslui — laisvė mums užtikrinta. Skaičius nenugalėjo niekada išstvermingo ir vieningo ryžto.

Šita vienybė neturi būti nuolatinis mūsų kalbų objektas, bet turi būti tikrovė. O ji tokia vis, kada nelauksime, kad kitas prisiųngtų prie mūsų, bet kada mes jungsimės kiekvienas prie visų ir visi prie kiekvieno, neužgaudami ir neišniekindami, kas žmogaus viduje yra šventa ir neliečiama, nes tai netrukdo dirbti savo tautai. Išsižadėdami savo trupučio tuščios garbės ir trupučio išvaizduotos laisvės, pasieksime tai, ko mums jau seniai reikėjo — vieningo kelio ir vieningų kovos priemonių.

Dar viena išvada turi plaukti iš šių metų Tautos Šventės proga padarytos darbų apyskaitos — tai savo tautinės sąjūkos geresnis supratimas. Ne tik prieš savuosius, bet ir prieš kitus turime pasirodyti esą didvyrių ainiai, geri lietuviai. Kai prieš savuosius mes per daug galvas keliamo, o prieš svetimuosius vaikščiojame su palenktu sprandū ar net pastatyta kupra, kad tik labiau pasidarytume panašūs į svetimą paukštį, kurio plunksnos mums visai netinka, tai tik parodome, kad nesame verti būti savo tautos vaikais, nes nemokame jos tinkamai pagerbti.

Kalbėdami tautinių švenčių proga apie savuosius didvyrius, apie savo kalbos senumą, mes turėtume pirmą vietą žiūrėti, kiek mes savyje tuos didvyrius pagerbiame ir kiek savo gyvenime tą garbingą kalbą vertiname. Tai yra daug svarbiau negu apie ją kalbėti. Sąjūgaba tai ir yra pirmiausia savyje savo tautinių vertybių pagerbimas. Retas svetimtautis pažįsta mūsų tautą kitaip, kaip tik žiūrėdamas į mus, tos tautos vaikus. Todėl mūsų tautinis susipratimas, mūsų dorinis vertumas ir mūsų kultūrinis pranašumas yra tikrieji mūsų tautos ženklai, iš kurių pažįstama ir vertinama visa tauta.

Lietuva — vardas, kurį mes dažnai su meile prisimename, bet tas vardas negali likti tik žodžiuose, jis turi galingu šauksmu išsiveržti iš mūsų, iš mūsų darbų ir viso mūsų gyvenimo. Lietuva toli, bet kartu ji yra arti, nes mes kiekvienas ją nešiojamės su savimi ir savyje. Lietuva svetimtaučiams — esame mes. Kokie būsime mes, tokia bus ir Lietuva jų akyse. Užtat Tautos Šventė tegul bus mums didesnė paskata garbingai, vieningai ir su didesne meile atstovauti Lietuvą ir kovoti už ją bei jos laisvę iki laimėjimo. O geras pastangas ir Dievas laimina. Tikėkime — laimėjimas ne už kalnų.

Aug. D.

PASTORAL COLECTIVA

DEL EPISCOPADO ARGENTINO SOBRE LA PROMOCION Y LA RESPONSABILIDAD DE LOS TRABAJADORES

(Continuación)

PERSONALISMO SOLIDARIO

28. — Doctrina esta de afirmación no solamente de la dignidad y libertad de persona humana, sino también de la solidaridad fraternal entre todos que, para los cristianos, es la consecuencia de la filiación común de todos con el Padre que está en los cielos y que a todos ama; Doctrina que además concuerda perfectamente con las necesidades y aspiraciones de nuestra Patria, pues sus ciudadanos tienen derecho y exigen que el Estado, en el campo de la economía y de la cultura, respete a los individuos en todas las iniciativas que puedan armonizar con el bien común: esto es lo indiscutiblemente bueno que contiene la tendencia del liberalismo. Por otra parte, los ciudadanos tienen derecho y exigen también que el Estado se preocupe seriamente de asegurar lo indispensable para cada uno de los miembros honestos de la colectividad, ya que los bienes de la tierra están destinados esencialmente al sostenimiento de todos y la apropiación privada no debe contradecir este destino intrínseco de los bienes. La satisfacción de las necesidades de todos está por encima de la satisfacción de lo superfluo de algunos: esto es lo no condenable en las aspiraciones colectivistas.

JUSTO EQUILIBRIO DE LA DOCTRINA CATOLICA

29. — Venos, pues, que la cuestión no es sencilla: la solución cristiana del problema social es una solución de equilibrio, que requiere tener en cuenta simultáneamente los variados aspectos de la naturaleza humana, aspectos hasta cierto punto opuestos, como son los de libertad y solidaridad, individuo y colectividad.

Por ello, las fórmulas mismas — y más aún su aplicación técnica concreta — requieren mayor delicadeza, madurez y competencia que las únicamente dictadas por la voluntad de proteger un extremo: sólo individualismo o sólo colectivismo.

ACCION ENERGETICA

30. — Pero si bien las soluciones de equilibrio son siempre, en todas las materias, las más difíciles, no por ello hemos de actuar menos energicamente en todo lo referente a la aplicación concreta de la doctrina de la Iglesia, cuyo objetivo final de orden sobrenatural, no impide, sin embargo, que posea la palabra de mayor eficacia para lograr la auténtica felicidad también sobre la tierra.

TERCERA PARTE COMO LOGRAR LA PROMOCION DE LOS TRABAJADORES

31. — En los momentos actuales estimamos que los medios más oportunos para lograr la promoción y responsabilidad de los trabajadores en nuestro país son los siguientes:

- 1º) Salario justo.
- 2º) Propiedad privada.
- 3º) Dar al trabajo su verdadero sentido.
- 4º) Sindicalismo auténtico.
- 5º) Democratización de la economía.
- 6º) Mejoramiento de la vida rural.
- 7º) Verdadero sentido del tiempo libre y recto uso de los bienes.
- 8º) Elevación cultural.

SALARIO JUSTO

32. — El primer elemento que influye directamente en la promoción de los trabajadores es sin duda, el pago del salario justo.

DOCTRINA DE LA IGLESIA

33. — Para que el salario sea justo deben respetarse todos los derechos en juego, esto es, los derechos del trabajador, del empresario y de la sociedad.

34. — Por lo tanto, el salario justo debe, como mínimo, ser suficiente para cubrir las necesidades del trabajador y de su familia, entendiendo por necesidades no sólo la alimentación, el vestido y la vivienda, sino también la cultura, la educación de los hijos, la recreación, la previsión y la posibilidad de llegar a la propiedad.

No ignoramos que actualmente en nuestra Patria muchos trabajadores de la ciudad y del campo no reciben este salario mínimo vital, por lo cual repetimos aquí cuanto reclamamos en nuestra Pastoral Colectiva de 1940: "Lo que importa ahora y hay que realizar para bien de la clase obrera, es asegurar al obrero un salario justo y congruente... Es necesario, pues, que se introduzcan las reformas necesarias a fin de que la familia obrera no padezca las consecuencias provenientes de un estado social que impide que el jefe de familia tenga un salario familiar absoluto".

35. — Además, no debe olvidarse que, por encima del salario mínimo vital, es justo establecer diferencias por remuneración, por mayor capacidad, iniciativa, esfuerzo y productividad.

ASIGNACIONES FAMILIARES

36. — Mientras no se remuevan los obstáculos que dificultan la implantación del salario familiar absoluto para todos los trabajadores adultos, es urgente acudir en ayuda de los trabajadores que mantienen mujer e hijos, sobre todo cuando éstos son numerosos, mediante el establecimiento del régimen de las asignaciones familiares, para cuya efectividad y estabilidad es menester que se creen cuanto antes las cajas de compensación pertinentes. Aquí la actitud de los empresarios es decisiva, pues de ellos depende sobre todo el que se lleve a cabo esta iniciativa de real promoción de la familia trabajadora.

Continuará

VIS DAUGIAU DRUMSCIA. SI VANDENYS...

(Atkelta iš 1 psl.)

istorijos įvykių aiškinimo fanatizmu, kuris sugyvenimą su pranta tik sugriaunant visa tai, ką vadiname krkščioniškąja kultūra, ir įgyvendinant Kremliaus bolševikinį terorą, prievartą ir išnaudojimą.

BABELIO BOKŠTAS.

Iš senojo testamento žinome žmogaus didybės tragediją, kurią puikiai atvaizduoja Babelio bokšto istorija. Mūsų laikų gyvenamasis laikotarpis savyje turi daug panašumų su anais bibliniais Babelio bokšto statybos laikais. Pradėtas statyti „taikos bokštas“ be abejonės, turėjo anksčiau ar vėliau sugriūti, nes taikos statybos medžiaga buvo nepatikima, prasta ir paneigianti Aukščiausiojo Kūrėjo nustatytus taikos, meilės ir pagarbos principus. Dabar ištiesių ir matome pasaulinėje politikoje tą netikrumą, susirūpinimą ir net nevilį. Neužtenka juk dalinai apvaldyti branduolinės energijos jėga, bei peržengti garso greičio ribą, kad

priartėtų prie kraštutinio žmogaus materialinės didybės sudievinimo, jei šioje įvykių maišatyje prarandame dvasinį pradą.

Panašiai įvykiai klostosi ir šiame Suezio kanalo reikale. Egiptas, Maskvos „raudonosios meškos“ remiamas ir kurs-tomas, užmynė Anglijos liūto uodegą. Šiame ginče, be abejonės, būtų jau seniai kalbėję ginklai, jei šie įvykiai būtų buvę dvidešimts metų auksčiau. Dabargi iš abiejų pusių barškina ginklais, — anglai su orancūzais vis stiprina savo karines jėgas Viduržemio jūros srityje, gi Naseris Egipte, su parama ir simpatija kitų arabų kraštų, kurstomas Maskvos, ruošiasi ginti tai, kas jo supratimu yra teisinga.

Kada pasibaigs ir kaip pasibaigs ši politinė maišatis, tuo tarpu niekas negali pasakyti. Viena tik aišku, kad padėtis kaskartą vis rimtėja ir narpliojasi daugiau, tačiau netektų stebėtis, jei taikos rūmo pastatas tragiškai sugriūtų, kaip jau minėtasis Babelio bokštas

— a. b. c. —

ŠKUPUSTOJE LIETUVOJE

PAVERGTOJI LIETUVA SOVIETŲ DUOMENIMIS

(Elta). Šių metų pavasarį Sovietų Sąjungoje išleistas statistikos leidinys „TSRS liaudies ūkis“. Šiame leidinyje yra šiek tiek duomenų, kurie tačiau gana šykštūs, apie pavergtąją Lietuvą. Būdingesnius, liečiančius pavergtąją Lietuvą, bus bandoma peržvelgti, juos sugretinant su Lietuvos laisvės meto atitinkamais duomenimis.

Teritorija. Bolševikų duomenimis pavergtosios Lietuvos teritorijos plotas apima 65.000 kvadratinį kilometrų. Nepriklausomybės meto teritorija, be Vilniaus krašto, sudarė 55.670 kvadratinį kilometrų.

Gyventojai. Sovietų duomenimis pavergtoje Lietuvoje 1956 metų pradžioje buvo 2.700.000 gyventojų. Tame pačiame plote, bolševikų duomenimis, 1940 metais buvo 2.900.000 gyventojų.

Žemės ūkis. Sovietų leidinyje šiek tiek pateikiama duomenų apie pavergtosios Lietuvos žemės ūkį. Tačiau tie duomenys toli gražu nėra pilni ir jie nesudaro sąlygų įžvelgti pavergtosios Lietuvos žemės ūkio pajėgumą. Kai kurie pateiktųjų duomenų kelia abejonių. Kiek pilnesni duomenys yra apie kolchozų žemės plotus, kolchozininkų sodybinių sklypų apimtį, pasėlių plotus.

Kolchozų žemės apimtį. 2.400.000 ha. Kolchozininkų sodybinių sklypų — 200.000 ha. Kadangi kolchozininko šeimai išskiriamas 60 arų sodybinis sklypas, tai pateiktieji duomenys rodo, jog pavergtosios Lietuvos kolchozuose turėtų būti apie 33.000 šeimų. Bolševikų teigimu į kolchozus buvo sujungta apie 400.000 sodybų.

Lietuvos laisvės metais, be Vilniaus krašto, buvo 287.380 ūkių, kurių dalį bolševikai suskaldė, išdalindami bežemiams žemės ūkio darbininkams. Tuo būdu ūkio sodybų skaičius padidėjo. Vėliau veik visi tie ūkiai buvo sujungti į kolchozus.

Pavieniai ūkiai. Minėta Sovietų statistikos leidinyje pateikta duomenų, rodančių, jog pavergtoje Lietuvoje 10.000 ha žemės

Lietuvos laisvės metais, be Vilniaus krašto, naudojamos žemės buvo 3.781.400 ha.

Sovchozų, kurių pavergtoje Lietuvoje yra 71, žemės plotas: 300.000 ha. Darbininkų ir tarnautojų daržams išskirta 20.000 ha.

Pasėlių plotai. Palyginus laisvės metą, pavergtoje Lietuvoje pasėlių plotai yra sumažėję, nors pavergtosios Lietuvos teritorinis plotas yra padidėjęs 933.000 ha. Tai, gi, nors Lietuvos laisvės metais teritorijos plotas buvo 933.000 ha mažesnis, tačiau pasėlių buvo pasėjama daugiau, negu kad pavergtoje Lietuvoje. Ypač pastaraisiais metais pasėlių plotai pavergtoje Lietuvoje vis mažėja 1955 metais tebuvo užsėta 2.055.000 ha, kai tuo tarpu Lietuvos laisvės laikotarpyje pasėlių plotai kas metai siekė su viršum 2.320.000 ha.

Kiek ir kurių kultūrų pavergtoje Lietuvoje sėjama, šitų duomenų minėta leidinyje nėra. Tenurodyti kviečių pasėlių plotai, kukurūzų ir bulvių. Pavyzdžiui kviečiais 1955 metais buvo užsėta 168.000 ha, arba 35.000 ha mažiau, negu Lietuvos laisvės metais.

Bolševikų duomenimis bulvėmis pavergtoje Lietuvoje užsodinami šiek tiek didesni plotai, negu laisvės metais. Tačiau koks gaunamas derlius, apie tai sovietiniai statistai nutyli.

Gyvulių ūkis. Pateikta šiek tiek duomenų apie pavergtosios Lietuvos gyvulių ūkį. Tų duomenys rodo, jog pavergtosios Lietuvos ūkis didžiausio nuokričio buvo pasiekęs 1951 metais. Tai buvo pasėkė prievarta vykdytos žemės ūkio kolektyvizacijos, į kolchozus jungimo.

Bolševikų duomenys		
Metai,	Galvijų,	Karvių,
1951	1.054.000	782.000
1951	731.000	504.000
1955	994.000	558.000

Lietuvos laisvės meto duomenys

Metai,	Galvijų,	Karvių,
1939	1.239.890	814.590

Šie duomenys būdingi dvejopu požiūriu. Pirmiausia jie rodo didžiulį karvių skaičiaus sumažėjimą,

Elenutė Deveikytė, rugpjūčio 18 d. atšventusi savo aštuonioliktą gimtadienį su savo tėveliais K. ir Kaz. Deveikiais.

priklauso pavieniams ūkiams. Tai, gi, iš 287.380 Lietuvos laisvės meto ūkių, kurių naudojamos žemės plotas sudarė 3.781.400 ha, teišliko į kolchozus neįjungtų žemdirbių tik 0,027 dalis. Į kolchozus neįjungti dažniausiai ūkeliai, esą miškų šakarpė bei sunkiai prieinamose pelkynų pakraščiuose.

Naudojamos žemės plotas. Sovietų liaudies ūkio leidinyje nurodoma, jog pavergtoje Lietuvoje naudojamos žemės plotas apima 3.900.000 ha. Tą plotą sudaro kolchozų žemės, kolchozininkų sodybiniai sklypai, ir sovchozų (valstybinių ūkių) žemės.

Kiaulių ūkis		
Bolševikų duomenys		
1941 metais	1.068.000	kiaulių
1951	723.000	„
1955	1.260.000	„

Lietuvos laisvės meto duomenys 1939 metais 1.272.060 kiaulių.

Bolševikų duomenys, kuriais bandoma nusakyti kiaulių ūkio būklę pavergtoje Lietuvoje, išskyrus 1951 metus, rikiuojasi su Lietuvos laisvės meto duomenimis. Tie duomenys kelia kai kurių abejonių. Ir ne dėl to, kad jie veikia sutampa su Lietuvos laisvės meto duomenimis, bet dėl to, kadangi pavergtosios Lietuvos komunistinė spauda sukleičia įtarimą tais duomenimis tikėti. „Tiesoje“ nuolat rašoma apie eilę kolchozų, net apie iščius rajonus, kuriuose kiaulių ūkis atsilieka. Tuo tarpu pavyzdiniams rajonams, išauziniams daugiau kiaulių, kas metai skiriamos raudonosios pereinamos vėlivos. Tačiau vadinamųjų pavyzdinių rajonų pasiekti rodikliai kaip tik rodo, jog ir jie dažniausiai nėra pasiekę Lietuvos laisvės meto lygio. Visa tai ir kelia bolševikų leidinyje paskelbti duomenys apie kiaulių skaičių pavergtoje Lietuvoje.

Pramonė. „Sovietų liaudies ūkio“ leidinyje apie pavergtosios Lietuvos pramonę didžiama duomenų išreikšti procentais. Tai bolševikų įprasta gudrybė. Ir tik labai mažai duomenų, nusakančių vienos ar kitos pramonės srities gamybos apimtį. Tačiau ir šie duomenys, imant išėjties tašku 1940 metus, dažniausiai bolševikinį statistikų sąmoningai sufrizuoti.

Štai pateikiama lentelė, kuria siekiama pavaizduoti pavergtoje Lietuvoje avalynės augimas. Išėjties tašku paimti 1940 metai ir nurodyta, kad tais metais dabartinė Lietuvos ribose tebuve per metus pagaminama 150.000 porų batų, kai tuo tarpu 1939 metų pabaigoje Lietuvoje, be Vilniaus ir be Klaipėdos, avalynės buvo pagaminta su viršum 400.000 porų.

1955 metais buvo pagaminta 4.704.000 įvairios avalynės porų.

Šie skaičiai kaip tik rodo, jog žymi didžiama pavergtoje Lietuvoje pagamintos avalynės atsiduria Sovietų Sąjungos rinkose, o pavergtoje Lietuvoje jos tai vienoje, tai kitoje vietovėje nuolat pasireiškia trūkumai

Dirbančiųjų ir tarnautojų skaičius. Bolševikinės statistikos leidinys nurodo, jog 1950 metais Lietuvoje buvo 338.000 darbininkų ir tarnautojų, o 1955 metais — 591.000. Tačiau šitie duomenys nesudaro sąlygų įžvelgti, kiek pavergtosios Lietuvos pramonėje dirba žmonių. Tarnautojus ir darbininkus sovietiniams statistikams suplakus į vieną skaitlinę, nėra įmanoma nustatyti tikslių šitų dviejų kategorijų žmonių skaičių.

Gyvenimo lygis. Leidinyje „Sovietų liaudies ūkis“ pateikiama šiek tiek duomenų apie prekių apyvartą pavergtoje Lietuvoje. Įvairių prekių, įskaitant ir maisto produktus, apyvarta pavergtoje Lietuvoje 1950 metais siekė 3 milijardus rublių, o 1955 metais — 4,5 milijardo rublių. Tai, kiekvieno gyventojui, įskaitant ir vaikus, pirmojo pirkinio 1955 metais buvo lygus 1.666 rublių vertei. Už tokią sumą, įskaitant maistą, aprangą ir kitus pirkinius, jis galėtų metų būvyje pirkti prekių.

Lietuvos laisvės laikotarpyje metų būvyje kiekvieno gyventojui, įskaitant ir vaikus, pirmojo pajūgumas buvo lygus apie 500 litų vertei.

K A I N O S

1939 metais

Viln. kostiumas nuo 79 iki 250 litų. Odiniai batai nuo 12 ligi 40 litų. Kilogramas sviesto 3,25 litai. Dviratis nuo 150 ligi 250 litų.

1955 metais

Vilnonis kostiumas nuo 1200 ligi 1500 rublių. Odiniai batai nuo 150 ligi 400 rub. Kilogramas sviesto 27 — 30 rublių. Dviratis nuo 600 ligi 800 rublių.

Šis sugretinimas rodo, jog Lietuvos laisvės metais už 500 litų buvo galima kur kas daugiau nupirkti, negu kad pavergtoje Lietuvoje už 1.666 rublių.

Tačiau toli gražu ne visose sovietinėse respublikose prekių apyvartos apimtys yra vienoda. Pavyzdžiui Rusijos federatyvinėje respublikoje 1955 metais prekių apyvarta, ją lygiomis padalinus kiekvienam gyventojui, buvo didesnė, negu pavergtoje Lietuvoje. Ten vieno gyventojų metinis įpirkimo pajūgumas (jei visi gyventojai būtų gavę vienodo atlyginimus) būtų buvęs lygus 2.850 rublių. Tai yra su viršum 100 rublių daugiau, negu kad pavergtoje Lietuvoje, metų prekinę apyvartą gyventojams padalinus lygiomis.

Koegzistencijos galimūnai su Sov Rusija Lietuvos ir kitų mažųjų tautų patyrimo šviesoje

Lietuvos advokato S. F. Pauliaus iniciatyva Kiwanis Club, Washington, N. J., pakvietė Lietuvos Vice Konsulą A. Simutį su paskaita apie Vakarų ir Sov. Rusijos santykius. Vietinis „Washington Star“ laikraštis rugp. 16 d. laidoje tą paskaitą taip aprašė:

„Ancietas Simutis, Lietuvos Konsulas New Yorke, kuris buvo svečiu kalbėtoju Washington Kiwanis Club susirinkime, įvykusiame antradienį Elks Club patalpose, gyvai pavaižavo, kas atsitinka su maža valstybe kai ji pasirašo nepuolimo ir broliškumo sutartį su Sovietine Rusija.

Kalbėtojas papasakojo — rašo Washington Star — kaip po Lietuvos ir Rusijos draugiškumo sutarties pasirašymo, Rusija pareikalavo įsileisti ribotą Raudonosios Armijos įgulių kiekį. Panašios sutartys buvo prištos ir įgulos įvestos į Lietuvos kaimynų Latvijos ir Estijos teritorijas.

Kaip tik tos įgulos įsivertino, rusai pradėjo kaltinti šias mažąsias valstybes, kad jos nerodančios geros valios, kad grobiančios rusų kariams, ir eile kitų nepagrįstų kaltinimų. Tuo kaltinimus sekė ultimatumai, o po jų okupacija. Trumpu laiku 3000 lietuvių vadovaujančių asmenų buvo sukimšti į kalėjimus, beveik tūkstantis išžudyta, ir daugiau kaip 34.000 išdeportuota į Sibirą. Vice Konsulas aiškino, kad to viso tikslas buvo eliminuoti dešimtį nuosimčių tautos vadovaujančių piliečių. Po to be vadų likusių masę nesunku kontroliuoti.

Simutis pasakė, kad Sovietų Rusija yra didžiausia kolonijalinė imperija žmonijos istorijoje, kuri laiko žiauriausio vergijoje nemažiau kaip 130 tautų prieš jų valią.

Pasaulis turėjo savo rūpesčių ir vargų, bet dabartinis bolševikų pavojus yra didžiausias koki tik kada krikščioniškoji civilizacija yra turėjusi. Jei laisvojo pasaulio vadai laiku neapsižiūrės, tai tolimesnės nuolaidos Sov. Rusijai ir pralaimėjimai gali privesti prie Vakarų civilizacijos galo“.

LOK

Vice-Prezidentas Nixon'as priėmė studentų delegaciją

Washington — (LAIC) — Ketvirtadienį birželio 14 d. Jungt. Valstybių vice-prezidentas Richard Nixon priėmė lietuvių jaunimo — 12-kos studentų organizacijų atstovų delegaciją. Delegacija jam įteikė JAV Prezidentui Eisenhoweriui adresuotą peticiją, pasirašytą 38.324 asmenų. Šešias dideles parašų rinkinių knygas vice-prezidentui įteikė lietuvaltės studentės tautiniais rūbais pasipuošusios.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui Leonardui Simučui nušvičius įvykius Lietuvoje prieš 15 metų ir liūdną išvežimų sukaktį, Tarybos Sekretorius Dr. Pijus Grigaitis pristatė studentų delegacijos pirmininką Vytautą Adamkavičių, kuris perskaitė pačią peticiją. Amerikos Prezidentas ir Vyriausybė prašomi dėti visas pastangas atitaisti Lietuvai padarytas skriaudas — 1. grąžinti suverenės teises ir nepriklausoma valdymąsi Lietuvai ir 2. Kaip galima greičiau sugrąžinti išvežtuosius tėvus, brolius ir seseris į jų gimtines kraštą Lietuvą.

VICE - PREZIDENTO KALBA STUDENTAMS

„Labai džiaugiuosi, galėdamas Jungtinių Valstybių prezidento vardu priimti šią peticiją, skirtą Jungtinių Valstybių prezidentui, ir paruoštą lietuviškojo jaunimo su trisdešimt šešiais tūkstančiais parašų iš viso krašto.

Manau, kad visiems čia esantiems žinoma prezidento Eisenhowerio ir (Amerikos) vyriausybės politika šiuo metu —

Prezidentas keliomis progomis yra pareiškęs, kad Jungtinių Valstybių vyriausybės ir gyventojų siekimas buvo ir pasiliks taikingas pavergtųjų tautų išlaisvinimas.

Ivykiai, kuriuos jūs taip vaizdingai papasakojote įteikdami šią peticiją, tik paliduoja šią Amerikos gyventojų ir vyriausybės politiką esant išmintingą ir teisingą. Faktas, kad 1941 metais keturiasdešimt tūkstančių lietuvių buvo išvežta į Sibirą — faktas, kurį daugelis iš

mūsų pamiršo, tikrai vertas vėl priminti.

Mes taip pat žinome, kad Lietuva yra tik dalis problemos, labai reikšminga dalis, tačiau, atsižvelgiant į gyventojų skaičių, maža dalis visoje pavergtųjų tautų problemoje. Kadangi pavergtuosiuose kraštuose gyvena tiesiog milijonai žmonių ir tūkstančiai, šimtai tūkstančių, jų buvo išgabenti į Sibirą ir netgi dabar tebėra darbo vergų stovyklose. Jūs suminėjote faktą, kad naujieji Sovietų Sąjungos vadovai pastaruoju metu yra kalbėję apie pasikeitusią (savo) laikyseną. Kaip mūsų vyriausybės atstovai yra pažymėję, mes sveikinsime atmainas toje laikysenoje ir, aišku, nagrinėsime jų daromus pareiškimus. O ypačiai mes tyrinėsimė jų veiksmus, kurių buvo imtasi tiems pareiškimams pateisinti.

Savo paties nuomonę aš galiu sutraukti į vieną sakinį: Jokios žodžių srovės, nors ir kažin kaip jie garsiai skambėtų ir būtų švelnūs, negalės nustelbti šauksmo tų milijonų žmonių, kurie nukentėjo nuo Sovietų trionijos pavergtuose kraštuose. O priemonės toms skriaudoms atitaisyti glūdi Sovietų vadovų galioje ir jų rankose. Kelias toms skriaudoms atitaisyti — tai pradėti iš darbo vergų stovyklų Sibire paleisti asmenis, kaip kad tie, apie kuriuos kalba šioji peticija, o taip pat duoti pavergtosiems kraštams galimybes vėl tapti nepriklausomais nariais valstybių šeimoje“.

Audiencijos metu dalyvavo Lietuvos Amerikos Informacijos Centro Direktorė M. Kižytė, spaudos reporteriai, fotografai ir Amerikos Balsas atstovai, kurie užrašė visą šį svarbų įvykį.

Tą pačią dieną Amerikos Balsas radijo bangomis persiuntė į Lietuvą visas kalbas.

ŠVEDŲ ĮSPŪDŽIAI RYGOJE

Ryšium su Švedijos laivyno apsilankymu Rygos uoste, švedų spauda plačiai rašo apie švedų jūrininkų patirtus įspūdžius. „Svenska Dagbladet“ rugpjūčio 8 d. dienraštyje pažymi, jog dalis latvių, išgyvenusių Stalino laikais vykdytus treminius, grįžta į Latviją. Tačiau vietos įstaigos vengiančios nurodyti grįžtančiųjų skaičių. Tuo tarpu patys latviai aiškina, kad nė vienas ištremtųjų, masėse turėjęs ir mažiausios politinės įtakos, nėra gavęs leidimo grįžti į Latviją, nors Stalino statulos iš Rygos pranykusios. Tas pats laikraštis rugpjūčio 10 d. dienraštyje nurodo, jog Švedijos laivyno keturių dienų Rygos apsilankymo metu tarp eilės latvių ir apilankusių svečių užsimezgė draugiški ryšiai. Tačiau milicija buvo budri ir įvykė eilės latvių, arčiau susibičiulavusių su švedų jūrininkais, suėmimų. Pavyzdžiui viena latvių šeima švedų karininkus lydėjusi į uostą. Staiga lydėjusieji latviai buvo milicininkų suimti.

Toliau „Svenska Dagbladet“ pažymi: „Jau praėjo 16 metų nuo parodinio balsavimo, pavergiant Baltijos valstybes. Per tą laiką žymi dalis vietos gyventojų buvo ištremta, o jų vieton atkeldinti rusai. Nežiūrint skelbiamos nustalinimo politikos, atrodo, kad Sovietai Baltijos valstybėse ir toliau laikosi kietos linijos. Švedų apsilankymo Rygoje metu nebuvę galima įžvelgti kokių nors palengvėjimo sąlygų. Materialinis vargas ir skurdas ryškūs“.

„Dagens Nyheter“ taip pat nurodo, kad Rygoje vyraujantį skurdą, prie kurio veda aukštos kainos ir žemi darbininkų uždarbiai. Ne tik Rygos gyventojai, ir pats miestas daro apaleisto įpūdį. Namai dešimt metų nėra dažyti, išskyrus milicijos rūmus. Tačiau gatvės švarios, nes už cigaretės ant šaligatvio numetimą baudžiama 5 rublių bauda. Per garsia kalblius nuolat skamba rusiškos dainos, kurios girdimos kiekvienoje gatvėje, lygiai kaip kiekvienoje Rygos gatvėje sutinkama blogai apsirengusių elgetų.

Tokių įspūdžių švedams paliko nūdienė Ryga.

JAUNIMO PETICIJA IR KONGRESAS

(LAIC) — Kongresmanas Daniel J. Flood iš Pensilvanijos, birželio 25 d. atkreipė narių dėmesį į lietuvių amerikiečių jaunimo peticiją, kuri buvo įteikta Amerikos vyriausybei. Kongresmanas Flood nurodė, kad tą peticiją pasirašė daugiau negu 40.000 asmenų ir kad ji buvo adresuota Prezidentui Eisenhoweriui. Toliau visas peticijos tekstas atspausdinamas Kongreso rekorduose.

Vėl atvyko keli Klaipėdos krašto vokiečiai

(E). Per Friedlando pereinamąją stovyklą ar tiesiai į Vak. Vokietiją iš Klaipėdos krašto ir Rytprūsių paskiausiu metu yra grįžę šie vokiečiai: Anna Butin, Georg Butin, Karl Kropat, Otto Liliškys, Friedrich Ruhnke, Else Mitkus, Franziska Pallakst, Anna, Bruno ir Gertrud Šaknys. Vieni atvyko iš Klaipėdos, kiti iš Silutės, tretii — iš Klišių (Klaipėdos apskr.) apylinkių.

Vienas iš grįžusių į Vakarų vokiečių papasakojo, kaip su lietuvišiais nuo sovietinio persekiojimo slapstėsi miškuose. Dar 1952 m. dalyvavo kovose su okupantais. Apskritai, ypač turintieji Rytinėje zonoje ar okupuotuose kraštuose savo giminių, grįžusiųjų nieko nenori pasakoti. Kiti tebuvo išleisti tik su sąlyga, jog nieko nesnekės prieš bolševikus. Turėjo ne vienas net ir pasirašyti. Todėl netenka stebėtis, jei sugrįžusieji tiek mažą tepasakoja kitiems.

Pasiekusieji Vakarų teigia, jog visu pajūriu nuo Karaliaučiaus iki Rygos, be nedidelių išimčių, daugiausia apgyvendinti rusų žvejai. Jie buvo atkelti į Baltijos pajūrį nuo Kaspijos jūros, Dono, Volgos, Azovo jūros pakraščių ir kitur. Iš žvejybos uždirbta daugiau, nei iš kitų verslų, bet žuvies gausa Baltijos jūroje labai smarkiai sumažėjo ir vis dar mažėja. Prie Baltijos jūros gyveną žvejai labai smarkiai geria. Žmonės aiškina: jei turi bendrai žvejai kolchozuose dirbti, tai drauge ir geria. Jei gertų vien tik „valstybinę“ kaip pažymima, būtų ne tiek bėdos, nes toji nėra tokia pavojinga. Tačiau daug varoma „samagono“, kuris atseina litras tik 25 rublius, kai tuo tarpu krautuovėse už 40% degtinę tenka mokėti 42 rublius. Todėl girtų žvejų galima dažnai daug kur sutikti. Parvykusieji pasakoja, jog šiuo metu tarp Kuršių marių ir prie Baltijos jūros, o ypač apie Šventąją ir Rygos įlanką, at tik nedaugausia išvaroma „samagono“, kurio nuodijasi ir patys jūrininkai, ir kareiviai, ir kiti. Tiesa, už „samagono“ varamą smarkiai baudžiama (iki 20 metų), bet jis... vis tiek varomas.

Nemalonūs Sovietams Klausimai

Chicago, (LAIC) — Yra žinomas faktas, kad Sovietų Sąjunga yra „intelektyvi efektinga imperia“.

Tai yra imperializmas, kuris išsiplėtė ir pavergė ir žudė ir prislėgė, nors jie plepėjo apie Vakarų „kolonializmą“.

Kuri Vakarų „kolonija“ yra taip parblokšta po geležiniu padu, kaip Baltijos Valstybės? Arba Rytų Vokietija? Ar Balkanų komunistų kolonijos? Ar čekoslovakija? Arba Lenkija?

Mes tikime, kad britai ir mūsų pačių kraštas kartos tuos painius klausimus Sovietų vadams — rašo laikraštis „American“ Chicagoje.

SOVIETŲ KALĖJIMUOSE BUVĘ LENKAI PRAŠOSI Į AMERIKĄ

Pagal lenkų Journal, Valstybės Departamentas pranešė, kad kai kurie ilgai Sovietų kalėjimuose buvę lenkai prašosi vizų atvykti į JAV.

Sovietų planas Rytprūsius apgyvendinti rusais?

Vakarų Vokietijoje gyvenančių Rytprūsių vokiečių laikraštis „Das Ostpreussenblatt“ rašo, jog Sovietai paruošę planą Rytprūsius apgyvendinti rusais. Eš šitoks planas buvęs paruoštas po to, kai Chruščiovas su Bulganiu per Karaliaučiaus uostą vyko į Londoną. Tada tiek Chruščiovas, tiek Bulganas turėjo progos pamatyti didžiulius plotus buvusių derlingų Rytprūsių žemių, pavirtusių tyrais. Ešą pastaruoju metu tik apie trečdalis Rytprūsių žemių užsėjamos. Tada esanti pasėka darbo rankų stoka. Prie Sovietų Sąjungos prijungtuose Rytprūsiuose esama 350 buvusių gyvenviečių, šiandien neturinčių nė vieno gyventojų. Tuo tarpu daugiau kaip 400 kaimų ir bažnytkaimių gyventojų skaičius

tiek sumažėjęs, kad šiandien tose vietovėse tegyvena nuo penkių ligi dvylikos asmenų.

„Das Ostpreussenblatt“ teigimu, bolševikai pastaruoju metu paruošę planą šešerių metų būvyje, iki 1960 metų, apgyvendinti Rytprūsius, atkeldiant 600.000 rusų. Pagal tą planą numatoma kas metai (iki 1960) į Karaliaučiaus sritį atgabenti po 100.000 rusų. Šis planas jau esą pradėtas vykdyti ir šią vasarą pasirodę Karaliaučiaus apylinkėse atkeldinamų rusų transportai. Buvusio Karaliaučiaus apskritin jau esą atkeldinta 2.300 rusų šeimų, o Įsručio apskrityje jau esą įkurdinta apie tūkstantis atkeldintų rusų. Rusai esą atkeldinami daugiausia iš Sovietų gilumos.

Bolševikai, atkeldindami Karaliaučiaus sritin rusus, siekia „šitai Rytprūsių daliai galimai greičiau duoti rusišką veidą“. Tuo pačiu siekiama dirvonuojančias žemes paversti našiais kolchozais. Tam tikslui Karaliaučiuje esanti įsteigta didžiulė žemės ūkio mokykla, kurioje busi apmokoma apie 3.000 jaunųjų kolchozininkų.

ROSARIO

ROSARIO TT. MARIJONAI GRAŽIAI DIRBA

Po trijų metų atvykus į Rosario tuoj pastebima, kad Rosario TT. Marijonų veiklos dėka smarkiai keičiasi parapijos veidas. Šiandien parapijos patalpose veikia gražus vaikų darželis, kuriame yra apie 50 vaikų. Sekmadieniais bent trim pamainom rodomas kinas, į kurį su-seina vaikai, ruošiami Pirmai Komunijai. Parapijos ribose veikia 15 katechetinių centrų, kurie šiais metais ruošia apie 500 vaikų. Be to nuolat aiškinamas šv. Raštas, gražiai pravedamos pamaldos sekmadieniais. Paskutiniu laiku TT. Marijonai nupirko du žemės sklypus: kiek-

lietuvių jaunimo suorganizavimas bei užmezgimas ryšių su Bs. Aires lietuvių jaunimu; beto Rosario lietuvių jaunimo veikimo galimybes. Tuo reikalu per spaudą kreipiamasi į Bs. Aires jaunimą prašant, kad anas talkininkautų lietuvių parengimuose, kuriuose stinga meninlų pajėgų. Būtų gera, jeigu kas pasi-svęstų ir čia atvykęs ilgesnį laiką padirbėtų su lietuvišiais, ypač jauni-mu, kurio yra gausu, bet stinga pasirošusių žmonių meniniam dar-bui.

Buvo taip pat prašyta, kad Rosario Lietuvių Bendruomenė atnaujintų ryšius su Bs. Aires. Kun. A. Kleiva referavo, kad Avellanedoje, Lietuvių Salėje įvykusiame Visuotina-me Bendruomenės Susirinkime Rosario Lietuvių Bendruomenė buvo atleista nuo mokesčio Centro Valdy-bai. Tuo būdu buvo pašalinta pagrindinė kliūtis, kuri trukdė vienin-gam darbui. Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba nutarė ir užprotokolavo, kad ji atnaujinti seniau turėtus ryšius su Centro Valdyba. Šiuo metu ši kolonija turi virš šimto narių, kurie gražiai ir vieningai dirba lietuvišką darbą. Turi savo patalpas ir kitus reikalingus šven-tėms rengti dalykus. Taip pat ji gausiai rėmė ir lietuvių bažnyčios statybą.

Rugsėjo 9 d. Rosario Lietuvių Bendruomenė rengia Tautos šventės minėjimą. Minėjime kalbės svečiai iš Avellanedos. Paskaitą laikys ARLB Centro Valdybos vicepirm. kun. A. Kleiva.

ISKILMINGOS SUZIEDUOTUVES

Rugpjūčio 11 d. susižiedavo žino-mo Rosario Lietuvių Bendruomenės veikėjo Jurgio Vajagos sūnus jų jų leit. Antanas Vajaga su p-le Olga Žukaite. Suzieduotinės tėveliai Jokūbas ir Janė Petronaitė žukai gyvena Garay 48, Villa Diego. Tėvelis dirbo prie geležinkelių, o motina vi-šą laiką rūpinosi šeimos židiniu. Suzieduotinio tėveliai: Jurgis ir Adelė Butkevičiūtė Vajagai gyvena Marli-nica 345, Saladiolo. Jurgis Vajaga dirbo skerdykloje, o dabar, kaip ir sužieduotinės tėvelis, išėjo į pensiją. Jurgis ir Adelė Vajagai yra labai gavyzdingi katalikai, daug padėję Rosario lietuvių parapijai.

Suzieduotuvės įvyko sužieduotinės tėvų namuose. Gražus namas buvo

Jūrų leit. Antano Vajagos su Olga Žukaite sužieduotuvės

vienas jų yra 50x8,66 metrų, ant kurio numatoma atėti pastatyti mokyklą, salę etc. Visa tai atlikta kun. J. Jakaičio, sumanau viršininko kun. Pr. Brazio, MIC, kun. J. Duobos ir paskutiniu laiku kun. Vyta. Palubinskio dėka. Reikia pasveikinti Rosario TT. Marijonus už jų gražų darbuotę ir palinkėti, kad apaštalinio darbo apimtų visus Rosario jiems pavestus žmones, jis būtų našus ir pilnas Dievo palaimos.

A. Klevelis

ROSARIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ ATNAUJINO RYŠIUS SU CENTRU

Rugpjūčio 17 d. Lietuvių parapijos patalpose įvyko Rosario Lietuvių Bendruomenės valdybos posėdis. Posėdyje dalyvavo Rosario lietuvių kolonijos nenuilstami veikėjai: Antanas Latvėnas, Bendruomenės pirmininkas; Antanas Švarlys — vicepirmininkas; Zigmantas Stasevičius — sekretorius; Balys Kaušpadas — Valdybos narys. Į posėdį buvo pakviestas ir ARLB Centro Valdybos vicepirm. kun. A. Kleiva. Posėdyje buvo smulkiai aptarti Rosario lietuvių kolonijos reikalai, ypač Rosario

išpuostas lietuvišku papročiu, staliai puikiai apkrauti valgiais. Kiekvieną ateinantį svečių maloniai sutiko sužieduotinių tėveliai, kurie sodino prie skanėsių apkrautų stalų.

Vaisėse dalyvavo Rosario šv. Kazimiero lietuvių parapijos atstovas kun. J. Duoba, kuris taip pat palaimino sužieduotinių žiedus; svečiai iš Avellanedos, „Laiko“ red. kun. A. Kleiva, beto Lukošių šeima, Gužų šeima, Žukų šeima, Zampų šeima, Navadunskio, Sergiūno šeima, Miglioranza šeima, Lauritėnai, Zerskiai, Latvėnai, E. Makaškienė su sūnum ir daug kitų svečių.

Vaisės praėjo labai gražioj nuotaikoj, su dainomis. Sužieduotiniams buvo sugiedota „Ilgiausių Metų“ ir palinkėta daug laimės. Vestuvės numatomos už metų, kai sužieduotiniai susitarkys buto klausimą.

* Rugpjūčio 12 d. Rosario lietuvių parapijos patalpose įvyko Gyvojo Rožančiaus Brolijos susirinkimas. Susirinkimą pravedė kun. A. Kleiva.

* Stasys Liekis yra paguldytas Caja Mutual sanatorijoje.

* Elzbieta Berdešytė-Petkevičienė sunkiai serga. Gydosi savo namuose, I de Mayo 1137, Villa Diego. Serga taip pat ir T. Mikeliūnienė.

Gerb. KUN. JONUI DUOBAI, tėtentyje mirus jo tėveliams, reikiame nuoširdžių užuojautą

Petronių šeima

LIETUVIŠKASIS KRYŽIUS LIETUVOS ARCHITEKTŪROS PARODOJE

Stat. Inž. M. IVANAUSKAS

Lietuva — kryžių šalis. Sunki dalia, kurią teko ir tenka lietuvių tautai išgyventi istorijos bėgyje, lietuvių širdies nepkeitė. Lietuviui aukščiausia vertybė po Kūrėjo yra pats gyvas žmogus. Lietuvis nuo amžių buvo laisvas ir prisirišęs prie savo krašto ir žemės. Lietuvis prigimta pagarba žmogui, jo individualumas, savigarba, kuklumas, pagarbūs išdidumas, kietas savarankiškumas, humaniškumas davė lietuviui jėgų atsilaikyti prieš audras.

Lietuviškoji kultūra, kaip sako Prof. Dr. Z. Ivinskis, yra kaimo kultūra.

Lietuvių liaudies menas, kaip ir kitų Europos tautų, savo pačiuose pagrinduose yra priešistorinio meno tęsinys. Apie tai liudija etnologija ir archeologijos mokslai.

Štai keletas minčių mūsų mokslininkės archeologės Dr. M. Gimbutienės apie lietuviško kryžiaus kilmę.

„Liaudies menas savo šaknyse yra religinis menas, taip kaip ir priešistorinis menas yra religinis.“

„Lietuvių kryžiai bei koplytstulpiai yra katalikiški, bet jų šerdimi bėga senasis kraujas, iš Lietuvos žemelės syvų“.

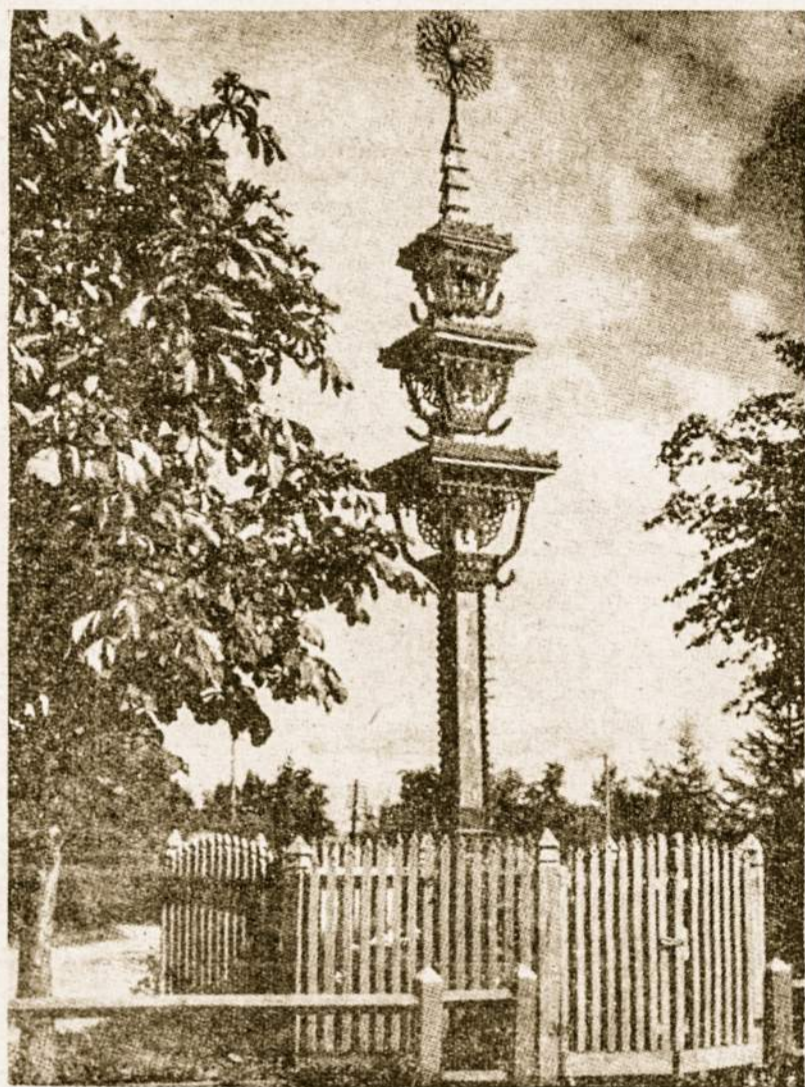
„Pats jų statymas yra būdingas seniesiems papročiams bei tikėjimams. Juos sutinkame kapinėse ir pakelėse, prie sodų, kaimo gale, laukuose, prie šventų šaltinėlių (!) ar net miške. Jie buvo statomi ne tik žmogui mirus, bet taip pat ir jam gimus, nelaimingas, per ankstyvos mirties — nuskendimo, užsimušimo vietoje, jie buvo statomi žmonių ar gyvulių epidemijų metu ar gero derliaus užtikrinimui. Tad dažniausiai tais atvejais, su kuriais susiję ir papročiai ir tikėjimai“.

Koplytstulpiai ir koplytelės dažnai buvo statomos pakelėse, vietoje ar ant akmenų krūvos, kur seniau esą buvusi šventa vieta. Aukšto stulpo statymas ir uždėjimas ant jo dangaus arba vyriškosios grupės simbolių (rato, saulės, mėnulio, žalčio, jaučio, ožio, avino, gaidžio) yra labai senos kilmės reiškinys, skiriamas apsaugojimui prieš blogį ir gerovės užtikrinimui. Savo prasme ir kilmėje (ne forma!) jis giminiškas liaudies išlaikytam labai senam papročiu statyti stulpą ir ant jo pamauti arklį, ožio, jaučio ir kt. kaukuolę. Šitas paprotys archeologų yra patvirtinamas ir siekia daugelį tūkstančių metų. Stoginiai stulpai savo forma toli nuo tokių archaiskų stulpų, nes jie meniškai apipavidalinti, tačiau etnologo ir archeologo akimis žiūrint, jie nėra nutrūkę siūlo su gilia praeitimi.“

„Lietuvių koplytstulpiuose dvi epochos taip suaugusios, kad net sunku išskirti, kur baigias prieškrikščioniškoji ir kur prasideda krikščioniškoji.“ („Aidai“ 1955).

Lietuvis krikščionybę perėmė savo asmeniniu įsisamoninimu ir jėgomis. Kai lietuvis suprato kryžiaus reikšmę, jis ėmė jį statyti visur: ir darželyje prie namų, ir kryžkelėje ir prie seno ažuolo miške. Lietuviškas kryžius medinis. Jis dirbamas su ypatinga meile ir atsidėjimu. Puošiamas įvairiaisiais tautiniais ornamentais ir drožinėtomis šventųjų statulėlėmis. Tos

statulėlės dažnai primityvios savo menišku apdirbimu ir technika, bet jos savos, išaugę iš pačios lietuvių sielos gelmių. Jų grožis, kaip teigia dailės žinovai, glūdi tame primityvume ir nuoširdume. „Tokių kryžių neturi joks kitas kraštas: nei Latvija, nei Lenkija, nei Prūsija, o Rusija iš viso jų neturėjo. Tik Lietuva pasidarė kryžių žeme,

Lietuviški kryžiai puošdavo ne tik kapines, bet pakeles ir ūkininkų laukus...

gražiausia visame pasaulyje“ — rašo Stasys Yla.

Lietuvos kryžių ornamentika yra tautiška, originali ir savita. Kryžių ir koplytelių architektūra yra tiek turtinga ir tiek aukštos meninės vertės, kad atstveria gražiausią garbinamą klasikinę architektūrą.

Rengiamoji Lietuvos Architektūros paroda turi tikslą parodyti pasauliui ne tik istorinės vertės architektūros monumentus, bet taip pat iškelti tos architektūros aukštą meninį lygį, originalumą ir panašumą. Tarp puošnių lietuviško Baroko pavyzdžių, kurie tautinę, lietuvišką architektūrą pastatė to laikotarpio viso pasaulio statybos pirmoje eilėje, matysime šimtus lietuviškų kryžių atvaizdų, piešinių ir braižinių, kurie byloja apie tautos pajėgumą kurti didžiasias nemirtingas menines vertybes.

Gaila, ir labai gaila, kad tremties sąlygos neleidžia parodyti laisvajam pasauliui vien tik mūsų garbingo veterano dailininko Adomo Varno 2000 (dvejų tūkstančių) lietuviškų kryžių rinkinio! O kur Doc. P. Galanės, Dail. Ant. Rūkštelės, Antano Jaroševičiaus ir kt. rinkiniai?!

Lietuvos kryžiai tai brangus tautinis turtas. Jie ne tik architektūros atžvilgiu įdomūs, bet dar, kaip sako meno žinovas kun. Kaz. Jasėnas, teikia visam kraštui daug poezijos, vaizdinumo ir grožio.

Bolševikų okupacija nuo 1943 metų baigia brutaliausiu būdu naikinti tuos šventuosius kryžių Lietuvos paminklus.

Nebeužtenksi upės bėgimo! Lietuviai negali gyventi be savųjų kryžių, kur jie begyventų. Šiandien nebe naujiena lietuvišką kryžių rasti bet kuriame pasaulio krašte. Būtų garbingas mūsų protėvių kūrybos pratėsimas, jei lietuvių kolonijos visoje aikštėje statytų lietuviškus kryžius. Šie kryžiai primintų laisvajam pasauliui Lietuvos pavergimą ir mūsų kovą už Nepriklausomybės atgavimą.

KNYGA APIE ŠV. KAZIMIERĄ

P. STAKYS

Turime iki šiol vienintelį savo tautos šventąjį, bet apie jį patys labai mažai nežinome. Tik pora mažų knygelių — A. Aleksos ir S. Sužiedėlio — ir vienas kitas atsitiktinis straipsnis periodikoje tebuvo lietuviškai apie Šv. Kazimierą. Gilesnių studijų, platesnio aprašymo jau seniai stokojame. ypač, kad tas šventasis mūsų krašte taip garbinamas, bet kartu ir lenkų laikomas savu, kituose kraštuose net tiesiog lenku vadinamas. Prof. Zenonas Ivinskis, kuris Romos Vatikano archyvuose renka istorinę medžiagą studijoms apie Lietuvos praeitį, užpildė šią spragą gražiai paruošta studija apie šv. Kazimierą.

KONTRASTŲ ŠVENTASIS

Studija pradeda reikšmingu skyriumi, kuris pavadintas „Šventasis tarp kontrastų“ (priešingybų). Šiame skyriuje autorius mus supažindina su jauno mirusio šventojo gyvenime įvykusiu daugeliu priešingybų, lydėjusių jį net po mirties. Šv. Kazimieras yra antrasis iš šešių brolių ir šešių seserų Lenkijos karaliaus ir Lietuvos Didž. kunigaikščio Kazimiero sūnus. Šventojo tėvas yra Jogailos sūnus, o motina Elzbieta, Austrijos imperatorius Albrechtas II dukteris. Karaliaus Kazimiero tėvai buvo grynai lietuviai — Jogaila ir Alšėnų kunigaikštė Sofija. Taigi jame nėra kraujo lašo nebuvo lenkiško, „o tačiau jis dažnai laikomas lenku“ (13 p.). Jis nuo politikos atsiskyrė, o tėvai jį traukė politikon ir norėjo padaryti Vengrijos karaliumi. Trumpas ir ramus buvo jo gyvenimas, bet po mirties jis neturėjo ramybės: jo kūną net kelis kartus reikėjo slėpti nuo švedų ir rusų — Lietuvos ir kartu šv. Kazimiero priešų.

ŠV. KAZIMIERO GYVENIMAS

Šv. Kazimieras gimė 1458 m. spalio 3 d. (už poros metų bus 500 m. nuo jo gimimo). Jis, kaip ir jo broliai, buvo mokomi Lenkijos metraštininko Jono Długosio, bet ir šis dar tada neprašė, kokia garbė laukia jo mokinį. Jis plačiau aprašo Kazimiero nepavykusį žygį į Vengriją, bet taip pat mini, kad jis su savo jaunesniu broliu Jonu Albrechtu ir tėvu Kazimieru 1475 m. buvo nuvykę į Vilnų. Nežinia, kokios buvo šventojo ligos priežastys, bet jo liga buvo gana anksti pastebėta — jis sirgo džiova. Tuo laiku buvo manoma, kad vedybos padeda išsigelbėti nuo džiovos, ir jam buvo įieškoma žmona, bet jis griežtai atsiskyrė ir jokiems įkalbinėjimams nepasidavė. Jis stengėsi stiprinti katalikybę prieš stačiatikius, kurie Lenkijoje ir Lietuvoje buvo pradėję įsigyti vis daugiau įtakos. Šis Lietuvos Kazimieras 1481 m. grįžo į Lenkiją ir du metus pavadavo tėvą, likusį Lietuvoje. Lietuvoje šv. Kazimieras nuvažiavo 1483

— Europos Lietuvių Fronto Biėnių studijų savaitė rugpiūčio 5 — 12 dienomis įvyko Vakarų Vokietijoje, Neckarsteine, prie Heidelbergo. Studijų savaitės metu buvo svarstomi tremtinių tautinio išlikimo klausimai ir peržvelgtas pavergtoje Lietuvoje vykstantis sovietizacijos procesas.

— Lietuviai komunistiniai rašytojai kelionėje aplink Europą. Lietuvos pabaigoje Sovietų Sąjungos turistų grupė išvyko motorlaiviu „Pobieda“ kelionėn aplink Europą. Turistų tarpe buvo komunistų patikėtinų ir iš pavergtosios Lietuvos: Guzevičius, Mieželaitis, V. Reimeris, švedas.

m. vidurvasarį. Sveikata ten pablogėjo. Atskubėjo ir tėvas, bet jau rado sūnų mirties patale, ir jis mirė 1484 m. kovo 4 d. Gardine. Autorius pastebi, kad daugelis klaidingai rašo, jog jis yra miręs Vilniuje, kur iš tikrųjų yra tik palaidotas. Jo palaikai nuvežti į prosenolio Gedimino miestą ir iškinomai palaidoti.

PASKELBIMAS ŠVENTUOJU

Daugelis šventųjų aprašymų skelbia, kad Kazimieras šventuoju paskelbtas 1521 m. Prof. Ivinskis, pasiremdamas Vatikano šaltiniais ir kitais tyrinėjimais, nustato, kad ta data iki šiol buvo klaidingai skelbiama. Iš tikrųjų šventuoju paskelbimo datą reikia nukelti kur kas toliau, būtent į 1602 m. Autorius savo tvirtinimą pagrindžia stipriais įrodymais, ir nuo šio mums teks tuo pasinaudoti, kalbant ar rašant apie mūsų tautos šventąjį.

Įdomu, kad savo karaliačio kanonizacija rūpinosi lietuviai. Leonui X laiškus rašė mirusiojo brolis Zigmantas Senasis, Vilniaus vyskupas Albertas ir Vilniaus pranciškonai. „Lenkija laikėsi nuošaliai. Vatikano archyve nėra jokios žinios, kad tuo metu prašymus būtų siuntę Lenkijos vyskupai ar vienuoliai, nors šv. Kazimiero gimtajame mieste, Krokuvoje, vienuolių buvo daug išikūrusių“ (59 p.). Šv. Tėvo pasiuntinys vysk. Zacharijas Ferreri lankėsi Vilniuje ir, ten surinkęs medžiagą, parašė pirmąją šventojo biografiją.

ŠV. KAZIMIERO GARBINIMAS LIETUVOJE

Lietuvoje, o ne kur kitur, šv. Kazimieras pirmiausiai buvo pradėtas garbinti. Prie jo karsto ten nuolat degė žvakės. Kai buvo gauta šv. Tėvo Klemenso VIII brevė, Vilniuje buvo iškilmingiausiu būdu tris dienas švenčiama šv. Kazimiero diena. Daugelyje vietų jo garbei buvo pastatyta bažnyčių, kurių pirtinosios buvo Vilniuje ir Žemaitkiemyje (Ukmergės apskr.) Popiežius Urbonas VIII raštu paskelbė šv. Kazimierą vyriausiu Lietuvos globėju (107 p.).

„Šventasis Kazimieras, giliai įaugęs į lietuvių tautą ir susijęs su jos istorija, negali būti vertinamas tuo pačiu mastu, kaip kiti tautai nusipelnę asmenys, jos didvyriai... bet gerai žinome, kad šventųjų asmenų reikšmė tautai yra didelė. Tos didelės reikšmės lietuvių tautai turi ir šv. Kazimieras, kurio gyvenimas ir garbinimas buvo čia trumpai nupasakotas“ (179 p.). Tais žodžiais kalba autorius paskutiniam savo knygos skyriuje. Ir mes žinome, kad ukrainiškai ši knyga apie mūsų tautos šventąjį bus reikšmingas ir didelės vertės įnašas į mūsų istorinę, kartu ir dvasinę literatūrą.

Knyga išleista Pranciškonų Brooklyne, apipavidalinamas i: Romo Viesulo sukomponuotas viršelis bei aplankas skoningi, korektūros klaidų, palyginti, mažai. Tik tokia reikšminga knyga neturėjo išeiti sumaišytai puslapiams! Pabaigoje duodama santrauka anglų kalba. Knyga turi 222 psl. ir 77 iliustracijas specialiaje popieruje Kaina nepažymėta. (Zenonas Ivinskis, ŠVENTASIS KAZIMIERAS, 1456 — 1484, New York, 1955).

Šią knygą turėtų įsigyti kiekvienas tautietis, kuris bent kiek giliau domisi mūsų tautos praeitimi.

Europos lietuvių jaunimo vasaros stovykla - visuomeniniai kursai.

Praėjusiais metais įvykęs Europos Lietuvių Bendruomenių pirminkų suvažiavimas nutarė daugiau dėmesio kreipti į lietuviškąjį jaunimą, jam ruošti vasaros stovyklas. Šiais metais pirmoji tokia vasaros stovykla — visuomeniniai kursai Europos lietuvių jaunimui suruošti Vasario 16-sios gimnazijoje Huettenfelde, Vokietijoje. Į šiuos jaunimo visuomeninius kursus — stovyklą atstovų iš Anglijos ir kitų kraštų. Vasario 16-sios gimnazijoje stovyklavimas Europos jaunimo prasidėjo šių metų rugpiūčio 15 d. Kiekvieną dieną jaunimui buvo skaitomos paskaitos lietuvių ir visuomeniniais klausimais.

PASAULIO JAUNIMUI PRIMINĖ PAVERGTASIAS BALTIJOS VALSTYBES

Rugpiūčio mėnesio 15 dieną vakarų Berlyne įvyko Pasaulinės Jaunimo Organizacijos konferencija, kurioje dalyvavo įvairių laisvojo pasaulio šalių jaunimo atstovai. Konferencijos dalyviams telegrama pasveikino Vliko Vykdomoji Taryba, kartu su Baltų Taryba. Telegramoje primintas pavergtosios Lietuvos, Latvijos ir Estijos jaunimas, nešas bolševikinę vergiją.

APIE BOLŠEVIKŲ PROPAGANDĄ PAVERGTOJE LIETUVOJE

Informacijos Valdytojas M. Gelžinis yra pakviestas Bonnos universiteto vokiečių studentų rudens semestro pradžioje paskaitai apie bolševikų vedamą propagandą pavergtoje Lietuvoje.

— Bendradarbiavimo klausimu VLIKO pirmininkas J. Matulionis per Lietuvos pasiuntinį Vašingtone, P. Žadeikį, pasiuntė Lietuvos Diplomatijos šefui raštą, prijungdamas VLIKO priimtą rezoluciją.

SEKMADIENIO R I M Ć I A I

LAIMĖS KELIU

Neišsakytas Tavo vardas
keliaus vidunakčio žvaigždžių.
Tyliau! Aš jį širdy girdžiu.

B. Brazdžionis

DVASIOS JĖGOS GALYBĖ

Nuostabus žmogus pasaulis ir jo keliai... Jis dažnai eina ir nežino kur; keliauja per pasaulį ir nesu-
pranta, kad jis yra kelionis. Jis ne-
ša savyje turtus, didelę jėgą, ir daž-
nai vos velka kojas, kaip bedvasė
būtybė.

Paskutiniai laikais atskleista la-
bai daug gamtos paslapčių. Prieš
šimtmetį miręs žmogus jei prisikel-
tų, — nustebtų ir paklystų dabarti-
niam pasauliui. Jis būtų lyg beprotis
mašinų užsė. Taip, žmogus daro
didelę pažangą gamtos apvaldyme,
jos paslapčių atskleidime. Jis lyg iš
knygos skaito, ką padarė Kūrėjas,
sutverdamas pasaulį. Todėl teisingai
išsireiškė a. a. Vysk. Pr. Būčys,
MIC vienos šventės proga Romos
lietuviams, kad žmogaus dvasia kur
kas galingesnė, negu atominės bom-
bos. Atskleisti mokslo laimėjimai
yra gyvi liudininkai, ką slepia žmo-
gus savyje.

Gamta turi savo dėsnius, todėl
ant kiek žmogus yra gamtinis, tiek
jis atskleidžiamas ir suprantamas.
Medikas gerai išanalizavęs žmogų
puikiai žino žmogaus kūno sudėtį.
Tačiau žmogaus dvasios pasaulis, jo
siela yra tokia turininga, jog nepa-
jėgia žmogaus protas suprasti. Psi-
chologija ir kiti mokslai vos ne vos
suvokia kažkuriuos dvasios bruožus,
bet ir tai paviršium.

Jeigu žmogaus dvasia taip turin-
ginga ir pajėgi, tai argi neverta
daugiau kreipti dėmesio į ją, negu
į kūno gyvenimą?.. Daugiau į sielos
galių pasireiškimą, negu į kūno
funkcijas; daugiau domės į sielos
polėknius, negu į kūno aistrus?..
Žmogaus dvasios jėga gali padaryti
nuostabiusius dalykus: daug blogo
ir daug gero. Nesistebėkime, kad
dvasios, t. y. proto genijai, sukūrę
filosofines sistemas, yra nusivedę
milijonus žmonių: vieni nuvedę į
laime, kiti į pražūtį. Kiek šiandien
materialistų pažiūrės į padarinis-
ios blogo?.. Jeigu tie genijai atsi-
kelį ir pamatytų tas išbadėjusias
minias, nešančias bolševikų jungą,
nusigastų ir netikėtų, kad dvasios
jėga tokia didelė ir kad žmonija se-
ka vieną ar kitą idėją. O tai buvo
protinės klaidos pasėka. Protinė
klaida nusivedė milijonus badaujan-
čių ir išblovusių...
Laimingas žmogus, jeigu pripažįs-
ta tikruosius dėsnius — religinius
ir gali patikrinti savo galvojimo tei-
singumą. Toks žmogus gali leistis į
didžiausias protines avantiūras ir
niekuomet nepaklys. Tie dėsniai yra
katalikų dogmos, o praktiniame gy-
venime — Dievo ir Bažnyčios įsaky-
mai, tuomo pareigos, kurie daugelį
žmonių „supančioja“, bet kaku-
riems yra lyg svyturiai kelionėje į
amžinąjį uostą.

DVASIOS JĖGOS PRITAIKYMAS

Šiandien gamtos jėgos įkintytos
į darbą. Jos dirba žmonių gerovei
arba pražūčiai. Net atominė
energija jau pamažu tarnauja žmo-
gaus interesams, lengvindama jo
gerbūvį.

Kas pasakytą apie gamtos jėgas,
tinka ir dvasios pasauliui. Dvasios
jėga, būdama kur kas galingesnė,
negali likti nušalčiai. Ji yra žmo-
gaus valdžioje ir žmogus ją gali pa-
lenkti savo laimei arba pražūčiai.

Kiekvienas žmogus trokšta lai-
mės. Jis dreba, jeigu kartais yra
pavojus, kad gali užsitrenkti jam
laimės durys. Pagal pažinimą, kas
yra jo laimė ir kur jos šaltinis, skir-
tingai jos žmogus siekia. Vieni ja
nusiūvia, pavargę po ilgo ieškojimo,
jos nesuradę, o kiti ją atranda. Tie
paskutiniai yra tie, kurie ieškojo
tikrosios laimės — Dievo. Ieško Jo
visi, tik labai nevienodai: „Vieni
bijodami Jį prarasti, kiti gi — bijo-
dami Jį surasti“ (Pascal). Vieni
eina tikrosios laimės keliu — prie
Dievo, kiti keliu, kuris nuo Jo toli-
na. Tas kelias, kuris veda žmogų į
tikrąją laimę, į Dievą yra pradžioje
labai sunkus. Reikalinga griežtos
disciplinos, daug dvasios jėgos, kad
gyvenimas eitų pagal Dievo ir Baž-
nyčios įsakymus, kad būtų atliktos
gerai kasdieninės pareigos; reika-
linga paimti save į rankas, kad
maistaujanti prigimtis pilnai pa-
klustų Dievo valiai. Tačiau žmogus

tuo keliu eidamas atranda laimę.
Čia reikia didžiuliam būti nusit-
telkusi: visuomet pasirodysiam
pažintą klaidą atitaisyti. Čia taip
pat atsiskleidžia ir visos dorybių pu-
saulis, gyvenimas dievišku gyvenim-
u — Tikėjimu, Viltimi ir Meile.

Gražiai aprašo šį kelią jezuitas V.
Gutauskas knygelėje „Kas žiūri ir
nemato“. Jis sako: „Šis kelias sun-
kus, bet tik pradžioje. Kuo ilgiau
juo einama, tuo jis lengvėja. Kaip
į kalnus lipant, nuolat atsiveria
nauji vis akiračiai, taip vis nauji
vaizdų grožis dvasiai teikia kaskart
daugiau poilsio, kol žmogus paga-
liau pasiekia patį Dievą — begalinį
Grožį ir amžinąją Tiesą — ir visa
savo būtini amžiams pasineria švie-
sos ir laimės pilnybėje. Ir priešin-
gai: nuo Dievo tolią keliai pra-
džioje atrodo labai lengvi ir jauki.
Žmogus jaučia malonų pataikavimą
savo puikybės, kuri visuomet sten-
giasi atsikrauti Dievu, pašalinti Jį
nuo sosto ir vietoj Jį aukščiausiu
karalium apvainikuoti patį save. Tai
yra svaigios laimės kelias, išpuostas
visu apgaulingu nuodėmės patrauk-
lumu. Tačiau tolyn šiuo keliu žen-
giant, gaunami visai kitoki rezultai:
tai: šviesa nuolat menkėja, pakelės
gėlės vis labiau vysta, neprotiniai
švaistomos fizinės, intelektualinės ir
moralinės jėgos nyksta. Pagaliau
juodoje naktėje vos kojas velkant,
be garbės ir be džiaugsmo artina-
masi prie liūdno kelio galo...“

Ar ne taip yra? Dar laimė, jeigu
šiuo keliu einas žmogus laiku pa-
stebi ir pasuka Dievo link. Jis tada
dar išgelbsti save ir laimi visą, ką
būtų praradęs, ir tai amžinai... Tais
keliais einančių žmonių yra kiek-
vienam luome ir kiekvienam amžiu.
Tik einančių pirmuoju keliu yra la-
bi mažai ir jie yra lyg žibintai tam-
sioj naktį.

Ir ar galim būti ramūs, jeigu
dauguma eina antruoju keliu: jeigu
eina mūsų artimieji, kuriuos mylim,
bendrojo likimo broliai — tautiečiai?..
Kurie eina be poilsio, ir žinome,
kad jų kelionė veda juos į praražą?

LIETUVIAI VISAME SIBIRE

ELENA DEVENIENĖ, VT pirmininkė

Daugel žūva, daugel pūva,
Kas apverks jų dalį?
Už Uralo, žemės galo,
Ne po savo šalį.

MAIRONIS

Atmenu tėvų namuose kabėjusį
paveikslą — brennda suvargusių ap-
plyšusių žmonių būrys per gilų
sniegą, pūgą, aplinkui ginkluoti žan-
darai ir šunys. Žmonės vos paėina.
Tėvai neša vaikus, jaunesni ramsto
senelius, o vienas žmogus parkri-
tes, ir į jį taikomas šautuvas, mo-
teris šaukia pagalbos, o vaikai,
rodosi, klykia... Baisus tai buvo
paveikslas. Bet tėvai jį įžymiausioj
vietoj laikė.

Klausdavau tada mamos apie jį,
ir ji sakė, kad tai Sibiras — labai
baisus ir žiaurus kalėjimas, kad
caras baudžia tuos, kurie nori lai-
svos Lietuvos, Bijojuo to Sibiro. Bi-
jojau, kad ten ir mūsų taip nevary-
tų, kaip anuos žmones kad varo.
Ir jau išgalvotosios pasakos buvo
nebeįdomios, ir prašėme motinos,
kad teisybės pasakas sakytų, kad
kalbėtų apie Sibirį, kur ten sienoj
kabo, ir apie gretimai kalbantį pa-
veikslą — Vytautą žalgiro mūšy-
je, kur jis visus priešus nugalėjo,
o Lietuva buvo pati didžiausia ir
stipriausia valstybė.

Ir taip tos dvi priešingos sąvokos:
laisva Lietuva ir Sibiras pynėsi vi-
soje mūsų tautoje šimtmečiais.

Šiandien lietuviai, ištremti į Si-
birį, randa pėdsakus anų, kadaise
ištremtų, vedinų tos pačios laisvės
idėjos, dėl kurios ir šiandien mirš-
tama.

Į Kiekvienas jų ten galvoja, ar su-
lauks laisvės tėvynei ir sau. O gal
paims jį į savo amžinybę tundra,
kaip kad daug anų paėmė.

Bet idėjos yra amžinos. Jos kaip
tada, taip ir šiandien yra vieninte-
lė viltis, kuria gyvena visas Sibiras.
Be tos vilties žmonės nepakeltų tų
sąlygų, nenorėtų gyventi.

Mums Sibiras nėra geografinis
vardas. Tai vardas rusų koncentra-
cijos stovyklų, nes pvz. ir Voruta,

Vargšės sielos yra blaškomos abejo-
nių, nors ne vieną kartą karo ar
kitos kurios asmeninės nelaimės
metu šaukėsi Dievo ir matė Apval-
dos gailingą ranką. Išlikusios nei-
laimės tremties kelionėje, vargas ir
nedatekliai įblovė jas į abejonių
sūkurį ir blaškosi prieštaraudamos
Dievo valiai, nors stipriai jaučia Die-
vo reikalingumą.

Bažnyčia turi savo mokslo loby-
nų, aiškūs ir pilnai pagrįstus atsaka-
kymus į visas abejones! Gaila, kad
buvo lankomas tik bažnyčios švento-
rius“. Žmogus vietoj nešęs linksmą-
ją naujieną, pasirinkęs antrąjį ke-
lią klaidžioja nelaimingas ir neša
nelaimę kitiems, kurie matydami jį,
seka jo pėdomis.

Kad žmogus pilnai panaudotų
dvasios jėgas, ne tik surastų sau
laimę, bet ir kitus padarytų lai-
mingais. Kaip gražu sutikti žmogų,
kuris visada linksmas. „Vakar
skačiau ant vieno kapo tokį įrašą
— rašo O. swett Marden. Ji buvo
tokia linksma ir jos saulėtą gyvenim-
ą lydėjo dangiškoji šviesa“. Žmo-
gus savo saulėtu veidu, nenuostabu,
kad kartais taip užkrečia kitus, kad
visi pasidaro linksmi ir laimingi. O
kartais įsibrauna prislėgtos nuotai-
kos, gyvenimo laimės nepažįstas
žmogus, nemokėdamas savo dvasios
jėgų panaudoti geram ir neužilgo
visą bendruomenę paverčia kapiny-
nu. Tai išblėsęs žmogus, nepažinęs
tikrosios laimės ir tikrojo kelio.
Kas gali užmiršti Emersono žyps-
nį. Tai buvo tiesiog palaima tiems,
kurie jį pažino. Patrauklus veidas
nepriklauso nuo gražių ir taisyklingų
bruožų. Yra žmonių su baisiais
antakiais, ligotomis akimis, nepa-
prastai ilga nosimi ir plačiu stonu
veidu, tačiau nežinint to jie turi
gražią sielą ir mielai mes su jais
bendraujame, nes iš jų akijų trykšta
širdies turtai. Taigi dvasios jėga yra
labai didelė. Kas nebrangina nuol-
nauk žmogų, nuoširdų, atvirų, iš-
tikimų? O visi tie dalykai, tie įpro-
čiai įgyjami tik didelėmis dvasios
pastangomis ir žmonių gerovei tie
dalykai turi daug didesnės vertės,
negu atominiai ginklai ar atominė
energija pajungta jos gerovei.

Dvasios jėga surasim savo laimę.
Dvasios jėga padarysim kitus lai-
mingais ir dvasios jėga parodysim
klaidžiojančiam žmogui tikrąjį
kelią, kurio jį eidama išeis iš pe-
simizmo, nebūtės ir žmogiškos eg-
zistencijos trapumo kiunto į tikrąją
laimę.
A. Ilgesys

patį didžiausią vergų stovyklų sritis,
yra šiapus Uralo kalnų. Komi res-
publikoje, o Sibiras yra už Uralo
kalnų. Kaip Vokietijoje žmonės bu-
vo paleidžiami dūmais per kaminus,
taip Sibiro plačios tundra pūgos ir
žvėrys be jokių pastangų savaime
panaikina nusikaltimo pėdsakus.

Sibirą būtų galima padalinti į ke-
lias sritis. Pati šiaurė, kur neatyla
net žemė ir medžiai neauga, — ten
žiauriausia politinių kalinių stovyk-
la. Jūs saugojta ne tik sargyba,
bet ir pati gamta — šalčiai, gilios
pusny ir alkani žvėrys. Ten iš-
tremta daugiausia vyrų. Daugiausia
ten primityvios anglies ir rūdos
kasyklos, be to, ir auksas ten plau-
nama mūsų žmonių krauju. Kiek
žemiau, kur prasideda dideli gra-
žūs miškai, yra didžioji medžio ap-
dirbimo pramonė. Ten mūsų žmo-
nės velka sienojus, moterys pliko-
mis rankomis lupa jų žieves.

Vidurinė juostoje randasi pramo-
nė ir žemės ūkis. Ten ypač daug
moterų su vaikais, kurie jau išaugę
į jaunimą. Tai daugiausia šeimos
ūkininkų, išvežtų ir „įkurdintų“,
nes jie priešinosi kolchozų sistemai
ir nenorėjo atiduoti savo tėvų sody-
bų, savo žemės. Ir nors įkurdinti,
galima sakyti, dykumoje, pradžioje
žemės urvuose, jie visgi savo pris-
rišimu ir pažinimu prie žemės ir
Sibire turi savus ūkelius.

Pietinėje dalyje mūsų žmonių ma-
žiau.

Pati šiaurinė juosta nuolatos pa-
pildoma pavieniais asmenimis, o tuo
tarpu vidurinis Sibiras daugiausia
išskirtomis šeimomis.

Tautybėmis Sibire šiandieną dau-
giausia yra ukrainiečių. Po to —
rusų, o po rusų — pabaltiečių, iš ku-
rių daugiausia yra lietuviai. Ir todėl
proporcingai imant lietuvų skaičius
Sibire yra be galo didelis. Rusai
nėra visi politiniai. Jų daugelis yra
kriminaliniai nusikaltėliai, išaugę iš
„beprizorninkų“, be priežiūros vai-
kų, ligandų ir lenkų, bet jų masės
buvo gražintos 1942-1943 metais, ir
dabar jie labai dažnai gražinami.
Taip pat gražinami ir kitų sateliti-

nių kraštų ištremtieji, kaip pvz. iš
Bulgarijos, Rytų Vokietijos, nes pa-
gal pasakotojus, tų kraštų gyventoi-
jai Sibire nelaimė dėl to, kad jie
nėšą Sovietų piliečiai. Bet tai tik
propagandinės išimtis, nes Sibire
dar yra užsilikusiu ir kitų tautybių
žmonių net nuo 1918 metų.

Kai paleidžiamieji kartais grįžta
į Vakarų, iš jų patiriame ir apie
savo tautiečius. Gal būtų galima
patirti ir ko daugiau ir konkrečiau,
jei liekantieji iš anksto žinotų apie
paleidžiamuosius; de ja, tie, kurie
gražinami, pašaukiami staiga, ir, tur-
būt, kad ten likę net nežino, kad jų
vergiuos broliai jau laisvi ar kad
jie yra perkelti į kitą stovyklą. Juk
taip netikėtai išnyksta ir sunkes-
nėms bausmėms ar net mirčiai skl-
riamieji.

Tuo tarpu daugiausia apie Sibiro
gyvenimą yra papasakoję grįžusieji
vokiečiai karo belaisviai bei civiliai.

Argentinios lietuviai, viešėdami Uru-
dvyrio gen. Artigas paminklo. Ma-
Urugvajiečių - Lietuvių S-gos pirm.
J. Martinez Bersetsche, K. Runimas
ir kt. ("Voz de

santaikų ar pasiskirstymų. Žodis
Lietuva visus apjungia. Grįžusieji
pasakoja, kad lietuviai pasižymi la-
bai aukšta dora ir giliu, prasmingu
religiumu. Žmogiškuosius idealus
apima ir krikščioniškieji idealai, ku-
rie didžiai branginami, dvasininkai
gerbiami. Kartais jie išsirenka jį iš
savo tarpo, kuris pagal sąlygas sten-
giai atlikti religines apeigas: krikš-
tija, vedina, teko susibarčius, lai-
doja ir tt. Laidotuvės kai kur vyk-
domos labai iškilmingai: su prakal-
bomis, vainikais, nupasakojama mi-
rusio kančios, nuopelnai savo kraš-
tui, tėvynei ir savųjų pasiilgimas,
nes mirusiam niekas jau nebegali
pakenkti, mirusio niekas nebebaus.

Tremtinių tarpe atsidedus puose-
lėjamos ir senosios tautinės tradi-
cijos. Kiek tik sąlygos leidžia mi-
nimos tautinės šventės viešai, o kai
negalima, tai slaptai. Tautiškai auk-
lėjamas jaunimas, šokami tautiniai

gvajui, padėjo vainiką prie to krašto
tos Lietuvos min. Dr. K. Grauzinis,
J. Martinez Bersetsche, K. Runimas
ir kt. ("Voz de Libertad" klisė).

Tos žinios yra negausios, neplanin-
gos, bet užtat tikros, gyvenimiškos
ir patikimos.

Kad ir pamažu gražinant žmones,
darbo jėgos mažėja, o darbo planai
Sibire vis didėja... Todėl pastaruo-
ji metu stengiamasi Sibiro sąlygas
padaryti „patrauklesnes“, ir tuo
pačiu laiku į Sovietus įjungtuose
kraštuose darbo sąlygos, kaip ir
patsai gyvenimas, sunkinamas. To-
dėl neretai žmonės, ypač giminės
ir šeimos yra priverstos savanoriš-
kai važiuoti į Sibirį pas savo vyrus,
tėvus. Sibire sovietai yra pairyžę
sukurti milžinišką sovietinę imperi-
ją, kuri savo pramone ir žemės
lobiais pralenktų bent du kartus
Ameriką, kaip kad jie patys giriiasi.

Tuo būdu Sibiras darosi apgy-
ventas kraštas. Priskaitoma, kad
ten yra apie 18 mil. gyventojų. Ir
ten yra pati geriausia kiekvienos
tautos atranka: sąmoningieji ūki-
ninkai, visuomenininkai, mokslininkai,
visi darbo dvasios ir nepalau-
žiamos energijos žmonės. Grįžusieji
į teigia, jog vietiniai Sibiro gyven-
tojai, kadaise patys per prievartą
atgabinti, yra draugiškai nusistatę
naujai atitremitiesiems. Tarp visų
jaučiamas sibiriškas solidarumas ir
neapykanta tam režimui, kuris juos
ištrėmė. Ištremti banditai ir vagys
turi dvi garsias savo organizacijas,
vadinamas „blatnoj“ ir „suky“. Iš-
girdę, kad tarp tremtinių yra koks
komunistų pataikūnas, šnipas ar
skundikas, jie jį tuoj likviduoja, ir
kitą dieną, žitėk, išdaviko galva
jau kur nors kabo. Tokių kriminali-
nių nusikaltėlių bijosi ir prižiūrė-
tojai ir administracija, nes jie kor-
tomos lošia iš svetimųjų galvų, ne-
gailėdami nė savo, ir todėl gyveni-
mą labai greit baigia. Jie ir negal-
voja apie laisvę, apie išsilaikymą.
Jie nedirba, o plėšikauja sandėluose
ir atima iš tremtinių paskutinius
drabužius. Gi politiniai kiti kraštų
tremtiniai rūpinasi kaip nors išlai-
kyti gyvybę ir sulaukti laisvės, ir jų
moralė yra visai kitokia. Populia-
rius ir gerą vardą turi visame Sibire
lietuviai ir ukrainiečiai.

Lietuviai Sibire yra ypač solida-
rūs. Jei kuris nebetenka jėgų ar
nervų, tai tokį stengiasi užvaduoti
darbe jo draugai, kad jis gautų savo
maistą ir atsigauntų. Jei kas ko ne-
gali valgyti ar neturi kuo apsivilkti,
ypač apsiauti, kitas atiduoda pasku-
tinį ką turi. Dalinasi ir gautais
sluostiniais iš Lietuvos, kurie ret-
karčiais juos pasiekia, nes ir Lie-
tuvoje mažai kas turi iš ko sušelpiti
ištremtuosius. Jei kas suserga, sten-
giasi padėti, bet vaistų, galima sa-
kyti, ten nėra, o jeigu yra, tai mū-
šų žmonėms neprieinami. Visa lai-
mė, kad šalčiai veikia dezinfekuoja-
mai, ir užkrečiamų ligų mažai. Daug
ligų pasitaiko tokių, kaip pvz. džio-
va, skrandžio, nušalimų, nervų su-
trikimų, vėžio bei širdies.

Lietuvių tremtinių tarpe Sibire
nėra nei politinių, nei religinių ne-
sokiai, dėvimi tautiniai drabužiai.
Ypač nepaprastai sunkūs esti pir-
mieji metai visų tų, kurie į čia pa-
teko bausmė atlikti ar „laisvai įsi-
kurti“. Bet mūsų tautiečių aukšta
moralė ir didelė savigarba viską nu-
gali ir, rodos, jungiasi į savosios
tautos išlaisvinimo kovą ir lietuvi-
bės išlaikymą.
Jaunimo tarpe yra nemaža vedy-
bų ir beveik nėra skyrbybų, nors tai
padaryti pats lengviausias dalykas.
Grįžusieji iš Sibiro, kuriems yra te-
kė būti neseniai ir Lietuvoje, sako,
kad jie esą tiesiog priblokšti didelio
skyrbybų skaičiaus Lietuvoje. Gi Si-
bire vargas, savųjų pasiilgimas, vil-
tis gražesne ateitimi ir žiauri kas-
dienybė žmones kažkaip tampriau
sujungia.
Bet jaunimo, kūdikių, ten be-
veik nėra. Ir suprantama, nes nėra
sąlygų jam išauginti. Motinos daž-
nai neturi jėgų, jos turi kasdien ei-
ti į darbą. O ir tu gimusių kūdikių
mirtingumas labai didelis.
Štai, nuotraukoj, gautoj iš Sibiro,
matome Birutėlę. Tai visos stovyk-
los numylėtas kūdikis. Ji auga visų
globojama. Jos net Sibiro savotiškos
musešės neužkapa. (Sibire yra
labai daug tokių mažų įkyrių muse-
lių ir erkių, kuriuos lenda į ausis,
nosį ir sukelia didelį kūdikių mirtin-
gumą).
Lietuviai savo ilgesį, kaip ir viltį,
stengiasi išreikšti daina. Taigi, lie-
tuviškos dainos aid beribiuose Si-
biro plotuose. Ir ne vienas iš vokie-
čių moka „Leiskit jį tėvyne“, „Lie-
tuva Brangi“, Brazdžionio žymesnį
patriotinį eilėraštį. Kur galėdami,
mūsų tautiečiai stengiasi suorganizuoti
net savus chorelius — ir su
dainomis, pasirodymais kartais lei-
džia išvažiuoti gastrolių. Visi renka-
si ir skuba į tokias šventes. Tada
yra progos vieni pas kitus pasitel-
rauti, kaip sveikata, pasiguosti, pa-
sipasakoti, ką išgirdo iš tėvynės, ką
per radiją ir tt. Po to kažkaip leng-
viau esti ir kasdienybę pakelti.
Ekonominė padėtis dėka streikų
- sukilimų stovyklose per 1953 - 56
metais ir mūsų žmonių darbštumo
darosi šiek tiek pakenčiamesnė. Jų
švarumo ir organizuotumo pavydi
net kiti. Beribiūs žemės plotas ar
kelmynus jie paverčia laukais, pa-
sisodina daržovių, pasėja kartais ja-
vų. Sėklų atsiumėta artimieji iš Lie-
tuvos. Sibire viskas nepaprastai ge-
rai augs. Sako, pasodinsi agurką —
ir tiesiog matai, kaip lapeliai kas-
dien išauga. Žemė vešli, neišnaudo-
ta. Malkų, kelmynų yra kuruli, bet
tik reikia sveikatos, ištvėrmės ir
nepaprastos valios kurtis, iš kur be
jokio skundo rytoj gali būti iškel-
tas kur kitur. Kai kur yra išaugę
net lietuviškų vietovių, pvz. po 300
šeimų. Pramonėje dirbą irgi geriau
uždirba, negu kad Lietuvoje, nes
jiems ten į fabrikus durys uždary-
tos.
Sibire ieškoma žemės turtų. Ir
(Nukelta į 6 psl.).

SKAUTŲ SKYRIŲ

veda

REDAKCINĖ KOMISIJA

LIETUVOS DIDYBĖS ŠVENTĖ

O, Vytaute Didis, Galingas Valdove,
Tu Nemuno Gentėms vainiką nupynei,
Garbė Tau Galiūne,
Per Amžius tebūnie!

Visiškai neseniai ir net visai niekieno nepastebėtai praslinko liepos 15 diena. Diena, kurioje prieš 546 metus Vytautas Didysis sutriuškino vokiečių - kryžuočių geležinę jėgą, kuri daug laiko terorizavo ir visokeriopaipai engė mūsų kraštą, norėdamas jį visiškai pavergti.

Šiandien stovim naujos šventės išvakarėse, šventės garbės ir didybės — šventės Vytauto Didžiojo Karūnavimo Lietuvos karaliumi — Lietuvos Didybės Šventės.

Istorijos bėgy neturėjome mes kitos taip didingos ir stiprios asmenybės kaip Vytautą Didįjį, kurio politinis karinis sugebėjimas sukūrė tuometinę mūsų tėvynės didžiulę galią ir jėgą, su kuria visi turėjo skaitytis. Pagaliau visi jo laimėjimai turėjo būti apvainikuoti karaliaus vainiku. Bet šis vainikavimas neįvyko, kaip buvo numatytas. Neįvyko dėl „draugų“ klastos. Nors faktiškai Vytautas Didysis ir nebuvo apvainikuotas karaliaus vainiku, tačiau šią šventę mes švenčiame su pakilia nuotaika. Tą šventę švenčiame nuo 1930 metų — Vytauto Didžiojo Metų. Visi dar puikiai prisimename, kaip atšventėme 500 Vytauto mirties sukaktį, kuri buvo iškilmingai švenčiama 1930 metais.

Nešiojome Vytauto paveikslą per Lietuvos kaimus ir miestus. Rodėme jam atvaduoją Skalavijos (Klaipėdos) kraštą, dėl kurio Vytautas tiek siejosi ir tiek kovojo dėl jo su klastingu kryžuočių ordenu. Tik su liudėsiu širdy ir tik iš tolo tegalėjome parodyti jam milimuosius Trakus ir didingą Vilnių, kuris klastingai buvo pagrobtas tų pačių „draugų“, kurie pagrobė ir jo karališkąją karūną.

Savo viešpatavimo pradžioje Vytautas, turėdamas daug vidaus priešų, buvo priverstas prisimti tam tikrų išpareigojimų Lenkijai ir jos valdovui Jogailai. Lietuva Vytautui tebuvo duota valdyti tik iki jo mirties. Nuo visų tų išpareigojimų tikėjosi jis atsipalaiduoti savo politiniams ir kariniams laimėjimais. Ir visą savo gyvenimą su didžiausiu užsispyrimu bei rūpesčiu to jis ir siekė, ir priėjo jau net iki to, jog betruko, kad visus šiuos laimėjimus pripažintų aukščiausioji tuometinė Romos imperatoriaus ir Popiežiaus instancijos, kurios būtų patvirtinusios savarankišką Lietuvos valdovo esmę, suteikiant Vytautui karaliaus vainiką.

Vytautas padarė visa, kad ši savarankiškumo teisė jam ir Lietuvai būtų pripažinta. Juk jis buvo didžiausias tuometinės Europoje valstybės valdovas: niekas nevaldė tokių didelių žemės plotų su tokiu gyventojų skaičiumi. Jis buvo pripažintas Vakarų gynėju nuo barbariškų totorių antplūdžio, taip pat ir Rytų — nuo imperialistinių kryžuočių ordeno kėslų, prisidengiant tariamu krikščionybės platinimu.

Kaip vienus taip ir kitus sutriuškino jis stipria savo kardo jėga. Jo laukė pasakutinis etapas — pati ceremonija: vainiko uždėjimas, kuris buvo siunčiamas iš Romos. Paskirtą dieną — aštuntą rugsėjo, kaimyniniai valdovai jau laukė susirinkę iškilmių, kai klastingo kaimyno ir tuometinio „draugo“ karališkasis vainikas buvo pagrobtas. Atrodė, kad vainikavimas tebuvo sutrukdytas tik laikinai. Ir po trejetos mėnesių vainikavimas turėjo galutinai įvykti. Tačiau, Vytautas, šių įvykių paveiktas nebeišlaikė — drauge su juo mirė ir viltis atsipalaiduoti nuo išpareigojimų Lenkijai. Vėliau nors ir buvo dar daromi bandymai nutraukti šiuos ryšius, bet liko visiškai be pasekmių.

Prasideda vidaus kovos dėl valdžios. Prasideda jėgų skaldymas, tuo tik pasinaudoja priešai. Pakelia galvas užimtų sričių pretendentai. Pradeda kilti rytų sričių valdovų galybė.

Lietuva byra — jos galybės saulė leidžiasi...

Istorijos praeitį minime mes, kad pasimokyti iš tų klaidų ir stiprybės sau semtumės sunkioms valandoms esant iš šviesiausių mūsų tautos istorinių įvykių.

Ir kai rugsėjo 8 pinsime Vytautui Didžiajam garbės vainikus, mintimis keliausime per senąją Lietuvą nuo Juodosios iki Baltijos jūros, prisiminkime jo sunkiausius kovos etapus su tariamuoju krikščionybės platinimojo, kryžievių ordenu, kuris nešdamas ugnies ir kraujo kalaviją stabdė mūsų krašto visokeriopą augimą.

Šiandie, būdami didžiausiam mūsų tautos nelaimės ženkle sustiprinkime savo dvasią, pajuskime šioje nelaimėje savo dvasios atsparumą ir didybę, pasmerkime savas vidujines partines kovas, visi sustokime į vieningas gretas. Visiems mūsų tautos kenkėjams, įvairių nesantaikų kurstytojams neruoškime dirvos — tegul jie tuščiai kalba savo melagingai skleidžiamą apgaulę.

Minėdami Lietuvos Galybės Šventę išieškime į dar didesnę kovą su mūsų tėvynės Lietuvos pavergėjais, nusigręškime nuo visų mūsų vienybės ardytojų.

Iškeliavime simboliškai vėl su Vytauto Didžiojo paveikslu po lietuviškas kolonijas, po visus mūsų lietuviškuosius židinius — tegul jo garbė mus stiprina ir jungia. Ir tuo galėsime pasididžiuoti savo dvasios galybe.

Vyr. Skilt. S. Babronis

AUKOS VASARIO 16 GIMNAZIJAI
tilps sekančiame „Laiko“ nr.

Rusų turistai pasirinko laisvę. Rugsėjo pirmomis dienomis grupė Sovietų turistų lankėsi Danijoje. Vienas iš turistų, 34 metų rusas, prisistatė policijai ir paprašė teisės pasilikti Danijoje.

BUENOS AIRES

* Ponia V. Maslauskaitė Replevičienė yra įsitaisius Aušros Vartų bažnyčiai gražų raudonos spalvos arnotą. Už tai jai teatlygina Viešpats.

* Stasys Arasimavičius jau antras mėnuo serga Alvear ligoninėje, 7 salėj, 22 lovoj.

* Mykolas Galeckas buvo smarkiai susirgęs, bet jau dabar sveikta. Gydosį savo namuose.

* Vladas Kavaliauskas jau ilgą laiką serga ir yra paguldytas Lanus ligoninėje, 2 aukšte, 10 salėj, 106 lovoj.

* J. Greibus su žentu Julium Bandžium ir J. Vasiliausku Miramar kurorte nusipirko vasarnamį su pensonu. Nuo ateinančio atostogų sezono jau žada priimti atostogaujančius. Dabar eina remontai ir gerinimas, kad vasarotojai turėtų reikalingų patogumų.

* Petras Navikas, uolus SLA veikėjas, sunkiai serga ir yra paguldytas Britų ligoninėje (Hospital Britanico).

* Paulius Urbaitis jau kuris laikas serga ir rengiasi operacijai Ramos Mejia ligoninėje, 6 salėj, 4 lovoj.

* Augustas ir Marija Eizeliai Villa Carazoje nusipirko baigiamą statyti namą, jį įsirengė ir persikėlė gyventi.

* Ramonas Juodelis su žmona iš Palermo persikėlė gyventi į savo nuosavą namą Floridos mieste.

Stud. El. Deveikytė su savo broliu Vincu gimimo dienos proga.

* Antanas Keršulis atlieka karinę prievolę Buenos Aires mieste. Prieš kėk laiko jis buvo karinėje tarnyboje sunkiai sužeistas.

* Algirdas Kamarauskas, išnuomojęs savo kirpyklą, Villa Diamante rajone nusipirko valgomų prekių parduotuvej.

* Jonas ir Zuzana Kamarauskai šlemet atšventė savo moterystės 25 metų sukaktį. Jie yra išauginę ru sūnus. — Algirdą ir Vytautą, — kurie jau savarankiškai darbuojasi. P. p. Kamarauskai prie savo gyvenamojo namo pristatė du butus ir baigia juos įrengti.

* Jonas Grigaliūnas, tarnaujantis Argentinos jūrininku, buvo išvykęs su savo daliniu į Montevideo. Jo dalinis lydėjo ten Argentinos viceprezidentą admiralą I. F. Rojas

* Jonas Jacinas baigė statyti ir įsirengė savo namui antrą butą. Statybos darbus atlieka jis pats.

* Alfonsas Pajaujis rugsėjo 24 d. Fiorito ligoninėje turėjo sunkią inkstų operaciją. Žmonos, sūnų ir dukterų prižiūrimas gydosį ligoninėje.

* Juozas Charkevičius atlieka karinę prievolę Argentinos kariuomenėje Neuquen mieste.

* Kinas vaikas Lietuvių Salėje Brasil 835, Avelaneda yra kas sekmdienį 14 val

* Paskutiniu metu keletas gerširdžių lietuvių niekieno neraginami papuošė lietuvių bažnyčių statulom, arnotais, smilkytuvu ir kitokiais bažnytiniais reikmenimis. Jiems dėkiną parapija ir Aukščiausias, kurio garbei tie dalykai tarnauja, gausiai atlygins. Bet kad išvengus pasikartojimų mažiau reikalinguose dalykuose, tai parapijiečių žiniai pranešama, kad yra reikalinga šv. Mišių knygos, keletas žvakidžių, spintose bažnytiniam drabužiams susidėti. Geradariai, norintieji ką nors iš minėtų dalykų Aušros Vartų bažnyčiai įtaisyti, prašomi pirmiau pasikalbėti su parapijos klebonu.

Ponams N. ir A. PARSELLAMS, švenčiantiems vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį, linkime ilgo ir gražaus gyvenimo

Veronika Skaržauskienė ir Petronijų šeima

* Jonas Kriščiūnas, gyvenantis Villa Carazoje, padidino savo namą, prisistatydamas pora kambarių.

* Antanas Kazokas nusipirko namą Villa Carazoje ir jau į jį persikėlė gyventi.

* Ona Modestavičienė serga ir yra paguldyta Pena ligoninėje, 5 salėje, 24 lovoje.

* Pilypas Vaitkevičius po pavykusios venų operacijos Pena ligoninėje grįžo į namus ir vėl jau pradėjo dirbti.

* Juozas Sturevičius gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad ten mirė jo motina Marija Sturevičienė. Už jos vėlę rugsėjo 23 d. buvo atlaikytos šv. Mišios.

* Stasys Norėika buvo atvykęs iš Algorobo ir keletą savaičių viešėjo pas savo gimines p. p. A. ir K. Mišius Villa Devoto. Ta proga jis aplankė Lietuvos Muzėjų, Laiko įstaigas, įsigydamas Laiko leidinių.

* Olga Valentukonienė Rawson ligoninėje turėjo sunkią kepenų operaciją. Po operacijos pamažu sveiksta. Guli 2 paviljone, 5 salėj, 14 lovoj.

* Adomas Bareikis darbe nelaimingam atsitikime susilaužė koją. Gydosį savo namuose.

* Juozas Kvederis jau ilgą laiką serga. Paskutiniu metu jo sveikata dar pablogėjo.

* Raimundas V. Daukša baigė Kordobos aviacijos mokyklą jauniesiojo leitenanto laipsniu. Dabar dirba Merlo aerodrome ir toliau tęsia mokslą.

* Pranas Daukša gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad tenai mirė jo motina Salomėja Stalioraitytė Daukšienė ir du jo broliai — Juozas ir Vincas Daukšai.

* Kazimieras Stankūnas įvairiais reikalais iš Villa del Dique buvo atvykęs į Buenos Aires. Rugsėjo 22 d. išvyko atgal.

* Vaelovas Suleas rugsėjo 23 d. buvo atvykęs į savo gimnaitės vestuves ir ta proga Liet. T. Muzėjui atvežė menišką savo rankų darbo lietuvišką kryžių. Kryžius padarytas iš kietmedžio, vadinamo palo santo. Panašus menišką lietuvišką stiliaus kryžių, p. Šulco padarytas, Kordobos lietuvių kolonijos vardu buvo padovanotas Kordobos arkiv. F. Lafite, kuris labai apsidžiaugė tokia dovana ir pabrėžė, kad yra jam viena iš brangiųjų dovanų. V. Šulco Liet. Muzėjui padovanotas kryžius primins visiems lankytojams anuos Lietuvos laukų smūkelius, kuriuos dabar okupantas yra smarkiai sunaikinęs.

* Adolfas Kžlyna, išdirbęs batų dirbtuvėje 27 metus, išėjo į pensiją. Jis gyvena nuosavame name Parque Chacabuco rajone, Buenos Aires.

* Eduardas Jusys, lietuvis pramonininkas iš Urugvajaus, keleta dienų viešėjo pas p. p. Deveikius - Pipirus Avellanedoje. Ta proga aplankė Laiko įstaigas ir Liet. Taut. Muzėjų.

* N. Vilutytė, gyvenanti su savo tėvais Blaquier, Bs. Aires provincijoje, ir ten mokytojaujanti, buvo atvykusi į Bs. Aires pas savo dėdę Laiko bendradarbį Ant. Vilutį. Ta proga ji aplankė ir Aušros Vartų parapiją bei Laiko įstaigas.

* Julius Berteška rugsėjo 18 d. turėjo staigų apendicito priepuolį ir buvo nuvežtas į Arguerich ligoninę, kur tuojuo buvo operuojamas. Lgonis jau sveiksta savo namuose.

Laisvinimo veiklos darbe

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje Klausimu. Liepos 2 — 6 dienomis JAV, Detroit, įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas, kuris atžymėjo šios lietuvių organizacijos septyniadšimt metų veiklos sukaktį. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra viena iš didžiųjų Amerikos lietuvių organizacijų, jungianti per 15.000 narių. Suvažiavimą sveikino VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininkė Elena Devenienė ir visa cilė kitų organizacijų. Jubiliejinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas raštu pasveikino VLIKą, pažymėdamas, jog „VLİKas laisvajame pasaulyje yra pavergtosios tautos valios reišėjas“, dirbąs Lietuvos laisvinimo darbą. Sveikinimo raštą pasirašė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimo pirmininkas P. Dargis ir Dr. M. J. Vinikas.

TARPTAUTINĖ KOMISIJA SOVIETŲ KRIMINALAMS TIRTI

(LAIC) — Kongresmanas Thomas J. Dodd iš Connecticut valstybės, liepos 2 d. padarė svarbų pareiškimą ir patiekė pasiūlymą ir tai pažymėta Kongreso rekorduose.

Kongresmanas T. J. Dodd pirmiausia nurodė, kad vokiečių nacių nusikaltimai buvo atydiai iširti ir Tarptautinio teismo, Nuereberge, nusikaltėliai nubausti.

Komunistų partijos 20-tame Kongrese pasakytą Chruščiovo kalba ir ragina rūpintis tyrinėti komunistų nusikaltimus. Kongresmanas nurodo, kad vienas Stalinas su Beria tų nusikaltimų padaryti negalėjo. Reikia išaiškinti kokią rolę tuose nusikaltimuose vaidino pats Chruščiovas, Bulganinas, Molotovas, Žukovas, Mikojanas, Kaganovičius, Voršilovas ir kiti komunistų vadai.

Kongresmanas dar nurodo, kad Chruščiovas ne nepaminėjo tragišką 100.000 Lietuvos, Latvijos ir Estijos patrijotų deportavimą į Sibirą baidiojo birželio 12 — 14 dienomis 1941 m. Šiandien jau yra nustatyta aiškiai, kad tas deportavimas vykdėti įsakymą davė dabartinis Sovietų NKVD viršininkas gen. Serov. Kongresmanas suminėjo ir kitus komunistų nusikaltimus.

Priminėdamas, kad prieš du metus veikė Kongreso sudarytas komitetas tyrinėti komunistų agresiją, kuris išklause daug liudininkų ir surinkta medžiaga sudaro 27 reportus. Tai turininga medžiaga ir daugeliu atžvilgių išsami. Tačiau to nepakanka, Kongresmanas Dodd siūlo, kad JAV Prezidentas ir Valstybės sekretorius imtųsi žygių, kad būtų sudarytas tarptautinis tribunolas, jis veiktų NATO rėmuose ir tyrinėtų komunistų darytus ir daromus nusikaltimus prieš žmoniskumą.

500.000 LENKŲ SOVIETŲ RUSIJOJE

(LAIC) — Lenkų Amerikiečių Kongreso spaudos skyrius skelbia, kad Sovietų sąjungoje yra 500.000 lenkų, daugiausia kalėjimuose ir darbo stovyklose.

Lenkų Amerikiečių Kongresas ragina Amerikoje gyvenančius lenkus reikalauti, kad tie lenkai būtų repatrijuoti.

LIETUVIAI VISAME SIBIRE

(Atkelta iš 5 psl.)

randa — plieno, anglies, žibalo ir vėliausiai uranijaus ir aukso. Ieškoma su moderniais įrengimais. Geologinės ekspedicijos nori ar nenori turi samdytis inteligentų darbininkų, kurie tuos aparatus suprastų, mokėtų juos vartoti. Ir jie samdosi tremtinius, kurie atlieka didelę to darbo dalį.

Daugiausia mūsų tautiečiai Sibire yra ištroškę žinių apie savo artimuosius, apie kuriuos dešimtys metų nėra nieko girdėję. Radijas iš laisvo pasaulio yra jų visas džiaugsmas. Vis trūksta labai drabužių, ypač šiltų ir apavo. Stuntinius gauna kiti, pabaltiečiai beveik nieko iš užsienio negauna, tik kartais iš savojo krašto. Tie, kurie gauna stuntinius iš užsienio, jų turiniu tiesiogiai nesinaudoja, bet jį išmaino į būtinai reikalingus kitus daiktus.

Sibire be galo daug purvo, todėl batai — pati sunkiausiaji problema. Žemai šilti, o purvo sezonui stori guminiai batai reikalingi. Taip pat trūksta vaistų, gydymas sunkus, labai primityvios gydymo priemonės. Maisto produktus neapsimoka siūsti, nes gerų kareiviškų batų porą gali išmainyti net į šokią tokią kiaulę. Medžiaga daug geriau negu drabužiai. Klausinėjam, ar baudžia kas už stuntinius, sako, kad ne, bet už „špionazą su užsieniu“ uždeda labai lengvai 10 metų ir vėl kalėti. Jeigu bus reikalo nekaltą padaryti kaltu, laiškas padės, bet, gal būt, ir be laiško ras kaltę. Užtat niekas negali imtis atsakomybės ir ką nors patarti. Sąlygos yra sunkios. Šiais metais balandžio mėn. yra ir vėl buvę sunkilimų vergų stovyklose.

Vergu paverstas žmogus yra vergas vis tiek, ar jis būtų Sibire, ar okupuotoje Lietuvoje. Jo dokumentai yra tokie, kad ir atliekęs baumę su turimais net ir savajam krašte sunkiai begali už ko nors geresnio užsikabinti. Todėl kiti, net ir paleisti, iš tėvynės „avo noru“ grįžta į Sibirą. Sovietinė prispauda žiauri visur. Tik ten, Sibire, tarp dauguma lengviau pasimesti ir gal ne tokia būdi enkadvesto akis.

(Iš „Liet. Dienų“)

A. + A. MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ DOMININKAS KIELA

Rugpjūčio 15 d., sulaukęs 50 metų amžiaus, staigiai mirė Domininkas Kiela. Velionis buvo gimęs 1906 m. lapkričio 19 d. Alančių km., Vadoklių valsč., Panevėžio apskr. Argentinon atvyko 1929 m. Dirbo daugiausiai geležies pramonėje. Velionis nuliūdime paliko žmoną

A. a. Domininkas Kiela

Oną Janulytę Kieilienę ir pusbrolių Stasį Kielą su šeima. Rugpjūčio 16 d. su religinėmis apeigomis buvo palaidotas Chacarita kapinėse. Į amžiną poilsį palydėjo didelis būrys artimųjų ir kapą puošė gėlių vainikais. Velionis buvo geras ir taurus visų mylimas lietuvis.

Velionies žmona O. Kieilienė, dėkodama Stasiui Liutinskui, Mortai ir Stasiui Malinauskams, praneša, kad šv. Mišios už a. a. Domininką Kielą bus Aušros Vartų bažnyčioje rugsėjo 15 d. 7.30 val.

A. a. Eduardas Vaitkevičius (Aprašymas tilpo pr. „Laiko“ nr.)

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS adresas: Rambla, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

GIUZINIŲ IR UŽUOLAUDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam medvilnės, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos Sav. Antanas Šalčiūnas Juan B. Alberdi 925-31. T. E. 60-2784.

* Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS

yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

ELEKTRICISTAS

• PRECYZINĖ ELEKTROS TEHNIKA

REMONTUOJAMA:

- ŠALDYTUVAI - HELADEROS,
• RASOMOSIOS,
• SKAICIUOJAMOSIOS MASINOS ir
• VENTILIATORIAI.

Mėnesinis mokestis DARBAS GARANTUOJAMAS

B. A S A K A

Dirbtuvė-taller: Butas: MEXICO 766 MEXICO 950 T. E. 38 - 2950

Imprenta de "LAIKAS" Mendoza 2280 * Avellaneda

BERISSO

SVEČIO IŠ JAV PAGERBIMAS

Iš Jungtinių Amer. Valstybių atvyko savo giminių Bogušų šeimos aplankyti kun. prof. Jonas Bogušas - Barr. P. Bronė Rimavičiūtė Bogušienė, svečio brolio, mirusio prieš septynis metus, našlė, gyvena su trimis vaikais Berisso mieste, kur buvo apsistojęs ir svečias kun. Bogušas. Tokiam garbingam svečiui atvykus, Mindaugo Dr-ja savo palatose surengė rugpjūčio 19 d. priėmimą su pietumis. Pagerbimo pietuose dalyvavo vietos klebonas kun. Chocaro, iš Avellanedos atvykęs Aušros Vartų par. klebonas kun. P. Garšva MIC ir didelis būrys Berisso lietuvių. Vaisių metu svečią iš JAV pasveikino Mindaugo Dr-jos pirm. A. Žemaitis ir S. Dulksnys, o jiems nuoširdžia kalba atsakė svečias kun. prof. J. Bogušas. Taip pat trumpomis kalbomis pasveikino kun. P. Garšva ir kun. Chocaro.

Kun. prof. J. Bogušas yra Gannon kolegijos, Erre, Pa., dėstytojas. Jis yra sociologijos ir teisės specialistas ir šioje aukštojoje mokykloje dėsto įvairius teisės dalykus. Rugpjūčio 28 d. lėktuvu garbingas svečias išskrido atgal prie savo parėjų, bet pasižadėjo vėl kada nors aplankyti Argentiną ir Argentinos lietuvius. J. V.

NEMUNO DR-JOS METINĖS

Savišalpos ir Kultūros Dr-ja Nemunas rugpjūčio 25 d. minėjo savo 47 metų gyvavimo sukaktį. Šventė buvo nuosavoje salėje, Montevideo 1578, Berisso. Į sukakties minėjimą buvo susirinkę didelis būrys lietuvių, net svečių iš SLA ir Lietuvos Centro.

Iš Susivienijimo atvykęs vaidintojų būrelis suvaidino komediją „Uošvė į namus — tylos nebebus“. Komediją režisavo žinoma režisorė ir vaidintoja Irena Andriuskaitė, pati kartu vaidindama. Kiti vaidintojai buvo Leopoldas Stankevičius, Irena Veličkaitė, Zuzana Stukaitė ir Stasys Majauskas. Vaidinimas, kaip anksčiau Susivienijimo salėje, taip dabar Nemuno Dr-jos sukaktyje praėjo su geru pasisekimu. Žiūrovai buvo labai patenkinti.

Po programos buvo jaukios vašės ir šokiai. Kor.

PADEKA

Giminėms, kaimynams, Mindaugo Dr-jai ir visiems už gėles bei kiems bet kokiū būdu prisidėjusiems prie mano vyro a. a. Broniaus Skaržausko, tragiškai žuvusio, laidotuvių, reiškiu nuoširdžiausią užuojautą.

Veronika Skaržauskienė

MIRĖ JONAS GUNTULIS

Rugpjūčio 22 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė vienas iš seniausių Berisso

lietuvių kolonijos narių Jonas Guntulis. Velionis buvo gimęs 1885 m. Miškinio km., Šimonių v., Panevėžio apskr. Argentinon atvyko 1907 m. Ilgiausiai dirbo mėsos apdirbimo fabrike. bet jau 24 m. išėjęs į pensiją. Išaugino vieną sūnų ir penkis dukteris, visus sukūrusius savas šeimas. Velionis buvo geras katalikas ir mirė sutiko pasiruošęs. Su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. V. Palubinskas MIC, rugpjūčio 23 d. buvo palaidotas La Platos kapinėse. Dideliame nuliūdime paliko žmoną Uršulę, sūnų Joną, dukteris Adelę Palukienę, Oną de Maciel, Viktoriją de Zamboni, Angelę čižienę ir Carmen de Cachanovsky ir jų šeimas.

TEMPERLEY

VIEŠA PADEKA

ARLB Temperley Apyl. Valdyba dėkoja p. J. Vedegui už paskaitą „Išėvio diena“, kurią skaitė š. m. liepos 21 d. Temperley: ponloms: Morkūnienei, Zlotkienei, Povilaitienei ir Cibavičienei bei p. Maliauskui už suaukotus daiktus loterijos stalui: Kvartetui „Aitvarams“ ir

SUSIVIENIJIMO LIET. ARGENTINOJE ARTIMIAUSI PARENGIMAI

15 rugsėjo — JAUNYSTĖS PRISIMINIMŲ VAKARAS SU SPEC. PROGRAMA IR ŠOKIAIS (5 Sk.).

22 rugsėjo — DIDELIS MENO VAKARAS SU VAIDINIMU IR ŠOKIAIS (Orkest'as "GABRIEL"), 2 Sk.

S.L.A. CENTRO VALDYBA.

Tautinių šokių grupei „Birutė“ už programos išpildymą; už suteiktas patalpas parengimui klubo „Fomen-to“ vadovybei; už atliktus įvairius darbus parengimo metu ponloms: Morkūnienei, Povilaitienei, Zlotkienei, Liačienei; ponams: M. Paladi-nui, Gečiui, R. Cibavičiui, Paliulio-niui ir parengimo metu grojusiam p. Balčiūno ir Radionovo orkestrui. Apylinkės Valdyba

Specialus "Aidy" numeris

JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių centrų valdyboms pritariant, „Aidai“ skelbia kultūros kongreso medžiagą. Jau paruoštas specialus žurnalo numeris, kuriame bus atspausdinta visos paskaitos, pranešimai, rezoliucijos, kongreso bei jo sekcijų ir dainų šventės aprašymai. Tas numeris išeis labai žymiai padidintas ir iliustruotas tik su kongresu ir dainų švente susijusiomis nuotraukomis. Kurie nesiprenumeruoja „Aidy“, o norėtų šį vertingą leidinį turėti, yra prašomi iki rugsėjo 10 d. pranešti administracijai ir atsiųsti 1 dol. Jai iš anksto reikalinga žinoti, kiek spausdinti šio numerio. „Aidy“ administracijos adresas: 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAS

Jonas Olsauskas, gyv. c. San Carlos 363 Wilde, pajieško Jono ir Stasio Bartky, kilusių iš Panevėžio miesto, taip pat Stepo ir Kosto Zablgėnų. Šie visi yra pasitraukę iš Lietuvos į Vakarus po paskutinio karo. Pajieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi kreiptis minėtu adresu arba į P. Gudelevičų, Laiko Administracijoje

AUŠROS VARTŲ MOKYKLOJE PRASIDĖJO LIETUVIŠKOS PAMOKOS

Šeštadienį, birželio 23 d., Aušros Vartų Mokykloje, Brasil 835, Avellaneda prasidėjo lietuvių kalbos ir kitų lituanistikos dalykų pamokos. Moko Lietuvaltės, šv. Kazimiero Seserų vadovybė.

Pamokos yra kiekvieną šeštadienį, 2 val. popiet.

Sekmadieniais, 10.30 val. (per Lietuvos Sumą) iš toliau atvykusiems vaikams, kurie nori išmokti katekizmo (pasiruošti Pirmajai Komunijai) ir neina į Aušros Vartų Mokyklą Seselės Kazimierietės dėsto katekizmą lietuviškai. Pamokos yra Valų Darželyje.

Visi tėvai paraginkite savo vaikus, kad jie pasinaudotų lietuviškais pamokomis.

PAJIEŠKOJIMAS

Ona Liubinaitė de Skulski, kilusi iš Mozūriškio km. Gelgaidiško vl. Sakių apskrities, gyvenanti Carlos Pellegrini 1521, III Piso, Dep. A. jieško 1) sesers Marijonos Liubinaitės Neberezienės, (USA), 2) pusseserės Onos Antanaitytės (vienuolė USA), 3) pusbrolių Antano ir Juozo Dėdinų (gyveno Waterbury).

NE KATINAS

Supykęs vyras priekaištauja žmonai:

- Tu nežiūri namų tvarkos! Jau kelinta diena vonioje nėra muilo.
— Kam taip rėkti? Ar liežuvio neturi?
— Turiu, bet aš juk ne katinas, kad liežuvio galėčiau praustis.

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

JUANA DAILYDĖ, vedėja

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435

Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

Casa MUSKETAS

Parduoda PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS ISNUOMUOJAMA PIJANINUS T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

* MINKSTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikellonis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

ISNUOMUOJAMAS GALPONAS

— SANDĖLIS 6,50x5 m. su FUERZA MOTRIZ. Kreiptis: A. Aleksa, Ascasubi 365, Wilde.

TEXTILBRAŽĖNAS

Lietuvių audimo fabrikas. Tucuman 3718 Monte Chingolo 4 de Junio

SIUVIMO AKADEMIJA

Profesora ONA BALNAITYTĖ c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud. SINGER SISTEMA Trečia pamoką pasisiūsi savo drabužį.

* OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

V. R A M A N A U S K A S

RADIO TEHNIKA mokslus baigęs JAV-bėse. Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui. POLA 289, Buenos Aires T. E. 64 - 4154

* KIRPYKLA "OLGA" — Iga laikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškais mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės — Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“. Įvairiausių madų sušukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* CONDOR HOTEL, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Río III (Sierras de Córdoba) Sav. Paulauskas ir Degulis. Lietuviški valgiai.

* „LIETUVA“ Sav. V. Naliavaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Gijemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* ALF. DEGULIO ir K. PAULASKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeiminkai.

LIETUVIŠKAS PENSIONAS c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli pliažo, atidarytas visus metus. Kuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. papiginta kaina. Savininkas JUOZAS VASILIAUSKAS * „ZEMAITIJA“, Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai.

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

ATLIEKAMA:

REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI RADIOTORIAI.

ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)

Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.

ESCALADA 2025 CAPITAL FEDERAL (Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKSTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ

MINKSTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS

DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 68 - 5950

LIETUVIAMS 20% NUOLAIDA

su moderniu — elektrišku kopmlektu, fotografuojant sužiedotuves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir parengimus. Organizacijų veiklos nuotraukos spaudai — Veltui. Visi foto darbai ir filmų pardavimas.

L. Kančiausko FOTO „REPORTER“,

c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią)

T. E. 20-9027 nuo 16 iki 20 val.

ALBERTO E. TIMINSKAS

COCHERIA „M I T R E“

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keiliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.

B. Rivadavia 718 T. E. 22 - 2045 Piñeyro

1946 VYČIŲ SAJUNGA 1956

rugsėjo 1 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda,

ren g i a

ŠEIMYNIŠKĄ PASILINKSMINIMĄ – ŠOKIUS

Visi kviečiami dalyvauti ir atsivesti savo pažįstamus.

ARG. LIET. BENDRUOMENĖS DARBAI

Rugpjūčio 18 d. Lietuvių parapijos patalpose įvyko ARLB C. Valdybos posėdis. Agr. A. Santaras referavo Arg. Liet. Organizacijų ir Spaudos Tarybos taisyklių reikalui. Taisyklės buvo išanalizuotos ir pateiktos jų galutiniam suredagavimui. Tarp kitko buvo nutarta suorganizuoti informacijų teikimą vietiniams laikraščiams bei žurnalams ir užsienio lietuviškai spaudai visais Bendruomenės, kolonijos ir bendrais lietuviškais klausimais. — B.

„SUDRUMSTOJI RAMYBĖ“ LIETUVIŲ SALĖJE

Jau kuris laikas lietuvių scenoje pasigendama didesnių veikalų. Tarp gerai surežisuoto ir gerai suvaidinto veikalų „Iš mellės“ ir laukiamos „Sienapiūtės“ E. Ryselienės su Villa Lugano Jaunimo Teatru rugpjūčio 25 d. suvaidino Petro Vaičiūno keturių veiksmų dramą „Sudrumstąją ramybę“. Veikalas nėra sudėtingas, kaip ir daugelis Vaičiūno dramų, nei savo vidine struktūra, nei veikėjų psichologija bei charakteriais. Tačiau savo dvasia jis labai gyvenimiškas ir dėlto visiems mielas ir artimas. Užtat jo pasirinkimas lietuviškai scenai yra sveikintinas.

„Sudrumstojė ramybėje“ daugelis vaidintojų pirmą kartą pasirodė scenoje svarbesniuose vaidmenyse, o keltas net iš viso pirmą kartą mėgino savo vaidybinius gabumus. Architektas Lindo Saulėko vaidmenys gerai tiko J. Gaidimauskas, jaunojo ir senojo Tvirbutų vaidmenis visai gerai atliko L. Aglinskis ir L. Lemberis, A. Rūplėnas klebono asmenyje jautėsi visai neblogai. Jau nepirmą kartą pasirodė ir didelių gabumų šioje srityje parodžiusi L. Švenčionytė Saulėko žmonos Danutės vaidmeny jautėsi kaip savo namuose. Didesnėje rolėje debiutavusi El. Deveikytė tikrai tiko būti policijos viršininko žmona. Taip pat gerai jautėsi ir Marytė — S. Kisieliūtė. Kiti vaidintojai, kaip J. Lukšas policijos viršininko vaidmeny, D. Brazdžionis Antano Banaičio, V. Deveikis, R. Norkevičius ir A. Gronskis kitose rolėse pasirodė visai gerai. Neskaitant kai kurių trūkumų, ku-

rių pasitaiko net seniems ir įgudusiems scenos vilkams, veikalas buvo gražiai ir su nuoširdžiu įsigyvenimu suvaidintas. Jautėsi gerai režisorės tvirta ranka ir charakterių išryškėjimas. Sufliariavo A. Antanaitis.

Sveikintinas Lietuvių Centras, kuris šį vakarą organizavo, bet taip pat ypatingai reikia pasveikinti lietuviško jaunimo kartu su jo vadovu rež. E. Ryselienę ryžtą, stengiantis lietuviškai scenai duoti stipresnį veikalą ir žiūrovui leisti susimastyti. Linkėtina, kad šis Jaunimo Teatro pasirodymas būtų paskatinimas dar daugiau dirbti ir daugiau pastatytų dėti, kad scenoje pasirodymai būtų dažnesni ir nuolat tubulėtų. Np.

ZEF. JUKNEVIČIAUS VARDINĖS

Rugpjūčio 26 d. Liet. Išl. Centro Argentinoje pirmininkas, Lietuvių Radio Valandėlės vedėjas ir žymus visuomenininkas Zeferinas Juknevičius šventė savo vardines ir gimimo dienas. Ta proga jį pasveikino Liet. Ministeris ir Pasiuntinys P. Amerikai Dr. K. Graužinis, Pasiuntinys sek. A. Grišonas ir spaudos attache K. Čibiras, kun. J. J. Jakaitis MIC. Radio Val. bendradarbiai, Šv. Cecilijos choro pirm. B. Blumbergas ir reik. vedėjas K. Misiūnas, Jaunimo Dr. jos vicepirm. A. Matukas, Liet. Centro pirm. A. Mičiūdas ir kt.

INŽ. D. NAMIKO ISLEISTUVĖS

Pasaulio Liet. Inž. ir Architektų S-gos Argentinos skyrius rugpjūčio 24 d. Lietuvių Klubo patalpose surengė savo kolegių inž. D. Namikui, išvykstančiam į JAV, jauktas išleistuvas. Prie skaniai paruoštų P. Ozinskienės užkandžių susirinko kolegų inžinieriai ir jų artimieji.

Kiek užkandus, kiekvienas kolegą inžinierius tarė žodį atsiveikindami ir linkėdami geriausio įsikūrimo naujame krašte. Visas kalbas užbaigė P. L. I. A. S. Arg. skyriaus pirm. inž. J. Ramanauskas, įteikdamas visų kolegų vardu gražią dovaną — albumą su vytimis. Albumą visi kolegos ir vakaro dalyviai pasirašė. Vėliau, sugiedojus Ilgiausių

Aš dalgelę papustysiu, Pradalgelę išvarysiu, Valio, valio pjovėjieliai valio!...

Ar meni, kai saulei tekant ir žemčiūgams žerint žydinčioj lankoj, valivamui pradėdavai pirmąją pradalgelę... Tau pritardavo talkon suėjęs jaunimas, o to valivamo garsai atsimušdavo toli toli paupių skardžiuose bei šiluose...

Štai jau ir artėja lietuvių skautų ruošiamą G. VELIČKOS 2-jų veiksmų muzikalinę pjesę

ŠIENAPIŪTĖ

Įvyksianti rugsėjo mėn. 15 d. 21 (9) val. Lietuvių Salėje, dalyvaujant sekančioms veikėjoms:

- AGNĖ — jauna kaimietė L. Paliūnionytė
RIMKUS — jos dėdė K. Velička
ALĖ — vasarotoja D. Valentinaitė
PETRAS — studentas A. Rastauskas
KAZYS Z. Jaunius
JULIUS A. Lesniauskas
JURGIS R. Mackevičius
MIKAS Pr. Tamoševičius
MUZIKANTAS Ed. Radionovas
KAZĖ I. Veličkaitė

TAUTINIUS ŠOKIUS ŠOKA:

D. Santaraitė, O. Masulytė, L. Paliūnionytė, J. Navikaitė, O. Čekanauskaitė, I. Veličkaitė, N. Jablonskytė, F. Masiulytė - Jannienė, V. Rastauskas, A. Rastauskas, R. Mackevičius, A. Lesniauskas, T. Jackevičius, R. Vedegys, Z. Jaunius.

REŽISŪRA — A. PETRAVIČIUS.

DAINOS — MUZ. ALF. PETRAIČIO

TAUT. ŠOKIAMS GROJA E. RADIONOVAS

ŠOKIAI — Z. JAUNIUS.

GRIMAS IR DEKORACIJOS — ALDONA JABLONSKYTĖ.

PO VADINIMO ŠOKIAI.

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

(neskaitant prenumeratų)

- W. Rask - Rasčiauskas (iš JAV) \$ 400,—
V. Pečiulis 50,—
E. Zmajauskas 10,—
B. Danielius 10,—
O. Grigaliūnaitė 10,—
F. Daukša 10,—
P. Gronskis 5,—

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja „LAIKO“ Administracija.

* Gerbiamieji „LAIKO“ skaitytojai, persikėlę į naują vietą arba laikinai prašę siųsti laikraštį į atostogų namus, prašomi tuojau paduoti savo tikslų adresą Laiko administracijai.

Metų ir Gaudeamus pakelta šampano taurė už laimingą kelionę. Jaukioje ir nuoširdžioje nuotaikoje dalyviai padainavo keletą dainų ir pasikalbėjo su išvykstančiu kolega.

Inž. D. Namikas su žmona ir dviem sūneliais pakilo rugpjūčio 28 d. 15 val. ir išvyko pas savo gimines į Los Angeles, California. Tad gero vėjo, kolega! — L. S.s.

RASČIAUSKAS SVEIKINA ARGENTINOS LIETUVIUS

Prieš keletą metų Argentinoje pas savo gimines viešėjęs Vladas Rask - Rasčiauskas Laiko redakcijai parašė laišką, sveikindamas Argentinos lietuvius, kuriuos, sakosi, gerai ir su malonumu prisimena. Jis prašo siuntinėti Laiką nauju adresu, nes laikraštį randa daug žinių apie savo pažįstamus lietuvius Argentinoje. Iki šiol p. Rasčiauskas turėjo didelę likerų parduotuvę Chicagoje, o dabar, ją padavęs, su Juozu Puodžiūnu (jis taip pat buvo Argentinoje) ir Jonu Žalga baigia statyti pietryčių Chicagoje, prie 9200 Stony Island, didelį hotelį — užėjusio namus, kurio vertė siekia virš 10 milijonų pesų. Džiugu, kad lietuvių prekybininkai užima vis didesnes ir pelningesnes sritis.

SVEČIAI IŠ URUGVAJAUŠ

Rugpjūčio 25 d. iš Montevideo, Urugvajaus, buvo atvykę į Buenos Aires Vyčių pirmininkas Pranas Dobilavičius ir krepšinio „Vyčiai“ komisijos vicepirmininkas Klemensas Vidžius. Jų kelionės tikslas buvo susitarti galutinai su Argentinos Sporto Klubu „Kovas“ dėl krepšinio rungtynių ir kartu aplankyti pažįstamus. Jie buvo apstoję pas p. p. Savickus ir p. p. Stūrevičius. Šeštadienį jie turėjo progą dalyvauti Villa Lugano Jaunimo Teatro vaidintame veikalė „Sudrumstojį ramybė“, sekmadienį dalyvavo lietuviškoje pamaldose Aušros Vartų bažnyčioje ir išgirdo Šv. Cecilijos choro giedojimą. Svečiai aplankė Aušros Vartų parapijos vadovus, susipažino su visomis įstaigomis ir kartu pasidžiaugė pasiektais lietuvių laimėjimais. Sekmadienį po pietų p. p. Povilonių namuose svečių garbei buvo surengtos vaišės. Rugpjūčio 27 d. abu svečiai iš Montevideo išvyko atgal.

Montevideo lietuvių atstovai susitarė krepšinio rungtynes daryti šių metų spalio 13 d. Avellanedoje. Aušros Vartų sporto aikštelėje. Po to kovietėliai žada surengti svečių pagerbimui didelę vakarienę. Ateinančių metų pradžioje taip pat žada atvykti iš Montevideo Liet. Taut. šokių grupė. Gražu, kad pradeda tarp šių dviejų kolonijų užsimegztį glaudesnis bendradarbiavimas.

ATSARGOS KARIŲ IR KOVOTOJŲ SUSIRINKIMAS

Atsargos Karių ir Kovotojų už Lietuvos Laisvę Sąjunga š. m. rugsėjo 16 d. 12 val. Lietuvių Salės svetainėje, Brasil 835, Avellaneda, šaukia visotinį narių susirinkimą. Susirinkimui pramatyta tokia darbotvarkė. 1. Susirinkimo atidarymas; 2. Prezidiumo rinkimai; 3. Pereito susirinkimo protokolo skaitymas; 4. Senosios valdybos pranešimas; 5. Naujosios valdybos ir revizijos komisijos rinkimai; 6. Sąjungos įstatų svarstymas; 7. Einamieji reikalai; 8. Susirinkimo uždarymas.

Narių dalyvavimas būtinas. Nesuirinkus dviems trečdaliams narių, po pusvalandžio šaukiamas sekantis susirinkimas, kuris skaitysis teisėtu.

Maloniai prašome dalyvanti ir nesandčius S-gos nariais buvusius Nepriklausomybės kovų savanorius, atsargos karius, šaulius, partizanų, paskutinio karo dalyvius ir visus tautiniai nusiteikusius tautiečius, norinčius bent kuo prisidėti prie bendro tautinio darbo.

Sąjungos Valdyba

* Ona Mainonienė jau antra savaitė sirguliuoja Gydosai savo namuose.

Francisco Pagado Concesión N. 4289 Tarifa Reducida Concesión N. 4915

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanos Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 524296

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Antanas Kleiva. Rankraščiai taisomai Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, pusm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.— Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

IX METAI — Nr. 173

30 DE AGOSTO

Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje

ren g i a rugsėjo 9 d. sekmadienį, Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellanedoje,

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMA

8,15 per radio Mitre speciali LIETUVOS AIDŲ programa.

10.30 val. sudėtinės šv. Mišios už Lietuvą ir žuvusius lietuvius

18 val. Lietuvių Salėje minėjimas su įvairia programa:

- 1. Šv. Cecilijos choro dainos
2. Skautų pasirodymas
3. Lietuvių Centro jaunųjų šokėjų grupė
4. Kalbės LICA pirm. Zef. Juknevičius ir Lietuvių Centro pirm. Art. Mičiūdas.

Kiekvieno tautiečio šventa pareiga minėjime dalyvauti.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS IŠKILMINGAI SUKAKČIAI PAMINĖTI RENGIANČIAMS,

KARISKŲ DAINŲ REPETICIJOS

įvyks sekmadieniais tuoj po lietuviškos mimos, Lietuvių Salės patalpose, Brasil 835, Avellaneda.

Kviečiame visus vyrus ir buvusius karius dalyvauti.

Buv. Karių ir Kovot. Valdyba

NAUJOS ŠEIMOS

* Aušros Vartų par. bažnyčioje liepos 21 d. sukūrė šeimos židinį vilnietis Jurgis Ilincyk su Stefania Laucevičiūte. Santuokos liudininkais buvo Pranas Kutkaitis ir Elzė Lušaitė Vanagienė.

* Šimonas Andruškevičius ir Naceta Bražinskaitė rugpjūčio 16 d. su religinėmis apeigomis sukūrė šeimos židinį Aušros Vartų bažnyčioje. Svotais buvo Juozas Andruškevičius ir Pranciška Misevičiūtė Antanaitienė. Vestuvių puota buvo pa jaunjojo tėvus p. p. Andriuskevičius Piņeyro.

* Rugpjūčio 25 d. Aušros Vartų bažnyčioje sukūrė šeimos židinį Juan Monti su Herminia Žvinyte. Svotais buvo Matas Rutkauskas ir Irma Monti.

* Elena Deveikytė, ekonomijos studentė, žinomo pramonininko Kaz. Deveikio - Pipiro duktė, rugpjūčio 18 d. gražiomis vaišėmis atsventė savo aštuonioliktąjį gimtadienį. Svečių buvo atvykę net iš Montevideo, Opendoor (Lujan) ir Berisso. Ypač daug buvo lietuviškojo jaunimo, kuris ne tik pašoko, bet ir gražiai lietuviškai padainavo. Šia proga Sukaktuvininkei buvo įteikta dovanų ir palinkėta sėkmės studijose.

* M. ir J. Kanapinska rugpjūčio 25 d. savo namuose anūkės Silvijos gimimo dienos proga surengė jauktą vakarienę savo giminėms ir artimiesiems.

* Elena Kuprevičiūtė Bergienė, žymioji mūsų smuikininkė, atvyko iš New Yorko į Argentiną aplankyti savo tėvelių. Smuikininkė virtuožė E. Kuprevičiūtė, prieš kurį laiką išvykusi iš Argentinos, koncertavo įvairiose Europos valstybėse, vėliau nvyko į JAV, kur taip pat važinėjo su koncertais, duodama smuiko koncertus lietuviams ir vietiniams. Perretais metais sukūrė šeimą su mariampoliečiu Dr. Bergu, šiuo metu

atliekančiu karinę prievolę JAV kariuomenėje.

* Napoleonas Katinas savo gimimo dienos proga rugpjūčio 14 d. surengė vakarienę susirinkusiems jė pasveikinti artimiesiems.

* Jadvyga Širvytė Valantinienė savo 50 metų amžiaus sukakties proga rugpjūčio 25 d. surengė šaunų balių, kuriame dalyvavo didelis būrys giminių, draugų ir pažįstamų. Svečiai Sukaktuvininkei sugiedojo Ilgiausių Metų ir palinkėjo sveikatos ir laimingo gyvenimo. Buvo sudainuota lietuviškų dainų ir šeimyniškai pasilinksmita.

* Dr. Augustinas Laucis, Laiko bendradarbis, dirbęs kaip Comallo, Rio Negro, Igoninės direktorius, rugsėjo 3 d. su reikalais atvyksta į Buenos Aires. Apstosito pas savo gimines p. p. J. ir E. Radionovus.

* Vyčiai rugsėjo 22 d. Lietuvių Salėje rengia didelę pavasario sutikimo šventę, kuriai programa jau dabar smarkiai ruošiamą. Programa žada būti graži. Vyčių Sąjunga, kaip paprastai, sutraukia daug lietuviško jaunimo. Tikimasi, kad ir šioje šventėje jie turės progą parodyti savo sugebėjimus. Pakviestas Sao Paulo orkestras.

* J. Paspirgėlytė artimųjų tarpe jaukiomis vaišėmis savo tėvelių namuose Wildėje rugpjūčio 12 d. minėjo gimimo dieną.

* G. ir Vl. Macaičiai savo namuose rugpjūčio 18 d. paminėjo savo dukrelės gimimo dieną. Ta proga jie turėjo nemažai svečių, kuriuos įvairiškai skania vakariene.

* Kun. prof. Jonas Bogušas - Bar', kuris svečiuojasi pas savo gimines Berisse, buvo atvykęs į Aušros Vartų parapiją aplankyti TT. Marijonų ir susipažinti su jų veikla šiame krašte. Čia pasidžiaugė lietuvių bažnyčia, sale, mokykla spaustuve ir visa lietuviška religinė bei tautine veikla. Kun. Bogušas yra Gannon kolegijos teisės dalykų dėstytojas ir anksčiau to fakulteto dekanas.

* Albinas Josys, turįs saldainių fabriką Avellanedoje, šventė rugpjūčio 18 d. savo amžiaus 50 metų sukaktį. Didelė puota buvo Lietuvių Salės svetainėje, kur buvo susirinkę virš šimto Sukaktuvininko draugų ir pažįstamų, kurie palinkėjo jam dar ilgai gyventi ir darbuotis. Svečiai sugiedojo Sukaktuvininkui Ilgiausių Metų ir padainavo lietuviškų dainų.

Liet. Radio Valandėlės LIETUVOS AIDŲ naudai rugsėjo 29 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda,

ren g i a m a s

DIDELIS VAKARAS

LIETUVIŲ CENTRO vaidintojai, vadovaujami p. E. Ryselienės, suvaidins 3 veiksmų komediją

„TUŠČIOS PASTANGOS“